

मध्यकालीन खर्च संरचना आ व २०७८-२०७९

मिति: २०७८ आषाढ

राक्सिराड गाउँपालिका
चैनपुर मकवानपुर बागमती प्रदेश

परामर्शदाता:

इन्भारोमेन्टल एण्ड डेभलपमेन्ट रिसर्च सेन्टर प्रा. लि.

अनामनगर, काठमाडौं ।

Email: edrc2071@gmail.com

विषय सूची

विषय सूची	८
तालिका सूची	१४
परिच्छेद एक परिचय	३
१.१ पृष्ठभूमि	३
१.२ अवधारणा र उद्देश्य	३
१.३ तर्जुमा प्रकृया	३
परिच्छेद दुई मध्यकालिन खर्च संरचना	६
२.१ पृष्ठभूमि	६
२.२ सोच, उद्देश्य तथा रणनीति	६
२.२.१ सोच	६
२.२.२ लक्ष्य	६
२.२.४ रणनीतिहरू	७
२.३ मध्यकालिन आर्थिक खाका	६
२.५ मध्यकालीन बजेट खाका	६
२.६ बजेट विनियोजन र प्रक्षेपण बाँडफाँड	६
२.६.१ रणनीतिक स्तम्भका आधारमा आगामि तीन बर्षको बजेट अनुमान र प्रक्षेपण (पूँजीगत खर्च)	६
२.६.२ प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक बर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	६
२.६.३ दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक बर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	६
२.६.४ लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक बर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	७
२.६.५ जलवायु संकेतको आधारमा तीन आर्थिक बर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	७
२.७ विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक बर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	७
परिच्छेद ३ : आर्थिक क्षेत्र	७
३.१ वर्तमान अवस्था	७
३.२ अवसर र चुनौति	७
३.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधि र बजेट अनुमान	७
३.४ कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास	७
३.५ भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण	७
३.६ श्रम तथा रोजगारी	७
३.७ बैंक तथा वित्तीय संस्था	७
३.८ पर्यटन- ग्राणीण तथा स्थानीय पर्यटन	७
३.९ उद्योग, ब्यापार र आपूर्ति व्यवस्था	७

परिच्छेद ४: सामाजिक क्षेत्र	द्व
४.१ वर्तमान अवस्था	द्व
४.२ अवसर तथा चुनौतीहरू	द्व
४.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान	द्व
४.४ शिक्षा	द्व
४.५ स्वास्थ्य, पोषण तथा खाद्य सुरक्षा	द्व
४.६ युवा तथा खेलकुद	द्व
४.७ अन्वेषण तथा सिर्जनात्मकता	द्व
४.८ खानेपानी तथा सरसफाई	द्व
४.९ लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिता	द्व
४.१० लक्षित वर्ग उत्थान-बालबालिका, जेष्ठनागरिक तथा अपाङ्गता	द्व
४.११ भाषा, संस्कृति, कला साहित्य	द्व
परिच्छेद ५ : पूर्वाधार क्षेत्र	द्व
५.१ वर्तमान अवस्था	द्व
५.२ अवसर र चुनौतीहरू	द्व
५.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान	द्व
५.४ आवास तथा बस्ती विकास	द्व
५.५ सडक तथा यातायात	द्व
५.६ सिंचाई	द्व
५.७ विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा	द्व
५.८ सञ्चार तथा सूचना प्रणाली	द्व
५.९ ढल निकास, फोहरमैला प्रशोधन पूर्वाधार	द्व
५.१० सार्वजनिक निर्माण	द्व
परिच्छेद ६: वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	द्व
६.१ वर्तमान अवस्था	द्व
६.२ अवसर तथा चुनौतीहरू	द्व
६.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान	द्व
६.४ वन विकास तथा व्यवस्थापन	द्व
६.५ जलाधार तथा जैविक विविधता संरक्षण	द्व
६.६ वातावरण संरक्षण तथा प्रदूषण नियन्त्रण	द्व
६.७ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा न्यूनीकरण	द्व
६.८ पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रण	द्व
६.९ विपद सचेतना, उद्धार तथा पुनःस्थापना	द्व
परिच्छेद : ७ लोकतन्त्र, सुशासन तथा शान्ति सुरक्षा	द्व

७.१	वर्तमान अवस्था	टञ
७.२	अवसर र चुनौतीहरू	टञ
७.३	क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान	टञ
७.४	सार्वजनिक तथा सामुदायिक नेतृत्व विकास	टघ
७.५	नीति तथा कानून तर्जुमा	टघ
७.६	योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा जनसहभागिता	टद्ध
७.७	नियमनकारी संरचनाहरूको प्रवर्धन	टद्ध
७.८	सामाजिक मेलमिलाप र शान्ति सुरक्षा	टछ
७.९	पारदर्शिता र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	टछ
८	: योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	टट

तालिका सूची

तालिका नं. २.५.१	गाउँपालिकाको रणनीतिहरु	३
तालिका नं. २.३.१	मध्यकालिन आर्थिक खाका	५
तालिका नं. २.४.१	मध्यकालिन नतिजा खाका - आर्थिक क्षेत्र	९
तालिका नं. २.४.२	मध्यकालिन नतिजा खाका - सामाजिक क्षेत्र	१५
तालिका नं. २.४.३	मध्यकालिन नतिजा खाका - भौतिक पूर्वाधार	२०
तालिका नं. २.४.४	मध्यकालिन नतिजा खाका - लोकतन्त्र, सुशासन तथा शान्ति सुरक्षा	२१
तालिका नं. २.५.१	मध्यकालीन बजेट खाका- प्रक्षेपित व्यय अनुमान	२३
तालिका नं. २.५.२	विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रु. हजारमा)	२५
तालिका नं. २.६.१.१	रणनीतिक स्तम्भका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान र प्रक्षेपण (पूँजीगत खर्च)	२७
तालिका नं. २.६.२.१	प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२८
तालिका नं. २.६.३.१	दीगो विकास लक्षका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान	२९
तालिका नं. २.६.४.१	लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	३१
तालिका नं. २.६.५.१	जलवायु संकेतका आधारमा प्रक्षेपित बजेट बाडफाँड स्थिति	३१
तालिका नं. २.७.१	समष्टीगत योजना, बजेट र आगामी तीन वर्षको अनुमान	३१
तालिका नं. ३.४.१	कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकासका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	३४
तालिका नं. ३.५.१	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	३६
तालिका नं. ३.६.१	श्रम तथा रोजगारीका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	३६
तालिका नं. ३.४.१	बैंक तथा वित्तीय संस्थाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	३७
तालिका नं. ३.८.१	पर्यटन- ग्राणीण तथा स्थानीय पर्यटनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	३७
तालिका नं. ३.९.१	उद्योग, ब्यापार र आपूर्ति व्यवस्थाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	३८
तालिका नं. ४.४.१	शिक्षाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४२
तालिका नं. ४.५.१	स्वास्थ्य, पोषण तथा खाद्य सुरक्षाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४२
तालिका नं. ४.६.१	युवा तथा खेलकूदका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४३
तालिका नं. ४.७.१	अन्वेषण तथा सिर्जनात्मकताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४४
तालिका नं. ४.८.१	खानेपानी तथा सरसफाईका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४५
तालिका नं. ४.९.१	लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४५
तालिका नं. ४.१०.१	लक्षित वर्ग उत्थान-बालबालीका, जेष्ठनागरिक तथा अपाङ्गताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४६
तालिका नं. ४.११.१	भाषा, संस्कृति, कला साहित्यका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	४७
तालिका नं. ५.४.१	आवास तथा बस्ती विकासका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५०
तालिका नं. ५.५.१	सडक तथा यातायातका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५०
तालिका नं. ५.६.१	सिंचाईका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५२
तालिका नं. ५.७.१	विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५३
तालिका नं. ५.८.१	सञ्चार तथा सूचना प्रणालीका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५४
तालिका नं. ५.९.१	ढल निकास, फोहरमैला प्रशोधन पूर्वाधारका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५४
तालिका नं. ५.१०.१	सार्वजनिक निर्माणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५५
तालिका नं. ६.४.१	वन विकास तथा व्यवस्थापनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५७
तालिका नं. ६.५.१	जलाधार तथा जैविक विविधता संरक्षणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५७
तालिका नं. ६.६.१	वातावरण संरक्षण तथा प्रदूषण नियन्त्रणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५८
तालिका नं. ६.४.१	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा न्यूनीकरणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५८
तालिका नं. ६.५.१	पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	५९
तालिका नं. ६.६.१	विपद सचेतना, उद्धार तथा पुनःस्थापनाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६०
तालिका नं. ७.४.१	सार्वजनिक तथा सामुदायिक नेतृत्व विकासका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६३
तालिका नं. ७.५.१	नीति तथा कानून तर्जुमाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६३

तालिका नं. ७.५.१	योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा जनसहभागिताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६४
तालिका नं. ७.७.१	नियमनकारी संरचनाहरुको प्रवर्धनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६४
तालिका नं. ७.८.१	सामाजिक मेलमिलाप र शान्ति सुरक्षाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६५
तालिका नं. ७.९.१	पारदर्शिता र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६५
तालिका नं. ८.१	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती	६६

परिच्छेद एक परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

वि.सं. २०७३ को स्थानीय तह निर्वाचनको परिणाम स्वरुप अहिले ७५३ वटै स्थानीय तहमा जन निर्वाचित स्थानीय सरकारहरु छन् । उनीहरुसँग स्थानीय विकासको अहम् जिम्मेवारी छ । यसैको परिणाम स्वरुप स्थानीय सरकार, योजनाबद्ध विकासको माध्यमबाट स्थानीय तहको आर्थिक, सामाजिक तथा शैक्षिक लगायतका मापदण्डहरु तोकी त्यसै अनुसार कार्य गर्न क्रियाशिल छन् ।

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, मकवानपुर जिल्लाका १ उप महानगरपालिका, १ नगरपालिका सहित ८ गाउँपालिका मध्ये एक हो । यस पालिकालेमकवानपुर जिल्लाको २०६.७ व. कि क्षेत्रफल ओगटेको छ र यो क्षेत्रफल ९ वडामा विभाजित छ । समुन्द्र सतहबाट ३०० मि. देखि २३०० मि. सम्म फैलिएको यो पालिकामा हावापानीमा पनि विविधता पाइन्छ । अधिकत ३५ डिग्री देखि न्यूनतम ५ डिग्री सम्मको तापक्रम पाइन्छ । जमिनको भिरालोपन, ठूला ठूला चट्टान, विविधतायुक्त माटो र वनस्पतिका नमूनाहरुले पालिकाको भौगोलिक विषमतालाई अझ बहुआयामिक बनाएको छ ।

गाउँपालिकाको भौगोलिक तथा प्राकृतिक अवस्थितिले बोकेको अर्को सम्भावना पर्यटन पनि हो । पर्यटकीय सम्भावनालाई पालिकावासीले जोगाएर राखेका धर्म, संस्कृति, पहिरन, परिकार र जन जीविकाका आयामहरुलाई पर्यटनसँग समायोजन गर्ने हो भने यसको छुट्टै नमूना बन्छ र गैह्रकृषिका माध्यमबाट थुप्रै आर्थिक अवसरहरु खोज्न सकिन्छ । पालिका भएर बग्ने खोलाहरु जस्तै मनहरी, लोथर जिर्खि, बोराङ्गी, चुली, पङ्थली, रउटी, तीजधनीहरुले समेटेका छन् । यी नदीनालाहरुले पालिकाको जलस्रोतको सम्भावनालाई प्रतिनिधित्व गरेका छन् ।

१.२ अवधारणा र उद्देश्य

नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूची ८, ९ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार लाई सुनिश्चित गरी स्थानिय विकासको मुख्य धरोहरको रुपमा व्याख्या गरिएको छ । सुशान र विकासका लागि आवधिक लक्ष सहित संघीय तथा प्रादेशिक सरकारले आवधिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याएको सन्दर्भमा संघीय र प्रादेशिक लक्ष, प्रथमिकता अनुरूप स्थानीय लक्ष, प्राथमिकता र पहिचान सहितको स्थानीय आवधिक विकास योजना आवस्यक छ ।

१.३ तर्जुमा प्रकृया

संवैधानिक प्रावधान भित्र रहेर संविधानका प्रावधानहरुको अधिनमा रही स्थानीय तहले आवधिक, मध्यमकालीन एवं वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न सक्छन् । दिगो विकास लक्ष, मौलिक हक, संघीय सरकारको पन्ध्रौं योजना र प्रादेशिक योजनाले राखेका अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन लक्ष प्राप्त गर्न स्थानीयतहको जिम्मेवारी महत्वपूर्ण छ । वित्तिय क्षेत्रको प्रभावकारी परिचालनद्वारा पालिकाको दीर्घकालीन, मध्यमकालीन र अल्पकालीन लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्ती गर्न सम्भव हुन्छ । पालिका संयन्त्र, विषय विज्ञ, स्थानिय बुद्धि जिवी, वर्तमान अभ्यास र योजनाले लिएका लक्ष तथा उद्देश्य प्राप्त गर्न हालको पालिका स्तरको वस्तुस्थितिलाई आधार मानेर यो मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

परिच्छेद दुई मध्यकालिन खर्च संरचना

२.१ पृष्ठभूमि

सभ्य तथा वृहत आर्थिक वृद्धिलाई सहज बनाउदै समाजलाई पाच्य समाजको निर्माण गरिदै आइएको छ । विकासलाई पूर्ण मूर्त रूप दिनका लागि सहजता अनुरूप सरकारलाई तिन तहमा विभाजन गरिएको छ । जसका

लागि सहजता जसले प्रत्येक तहको एकल र साभा अधिकारको बाँडफाँड मार्फत आर्थिक सामाजिक विकासमा स्थानीय जनताको प्रत्यक्ष- अप्रत्यक्ष संलग्नतालाई सुनिश्चितता गरेको छ ।

स्थानीय योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा नागरिकको संलग्नता बढाउन सकियो भने लाभग्राहीको अपनत्व सुनिश्चित गर्न सकिन्छ । पालिकाले निर्माण गरेका सामाजिक आर्थिक विकासका कार्यहरूलाई सफल कार्यान्वयन गर्नको लागि वित्तिय क्षेत्रको उचित व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । वित्तिय क्षेत्रको प्रभावकारी परिचालनद्वारा पालिकाको दीर्घकालीन, मध्यमकालिन र अल्पकालिन लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्ती गर्न सम्भव हुन्छ । तामाकोशी गाउँपालिकाले लिएका दीर्घकालिन, मध्यमकालिन र अल्पकालिन लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्त गर्न आवश्यक पर्ने वित्तिय औजारको रूपमा यो मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

२.२ सोच, उद्देश्य तथा रणनीति

२.२.१ सोच

समृद्ध नेपाल: सुखी नेपालीको राष्ट्रिय सोच र बागमती प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षिय आवधिक योजनाको सुसंस्कृत र सुखी जनता: समाजवाद उन्मुख समृद्ध प्रदेशको दुरगामी सोचलाई आत्मसात गर्दै राक्सिराङ गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि मार्ग प्रसस्त गर्ने एवम राक्सिराङ बासीको सर्वोपरी हितको प्रवर्द्धन गर्नको उद्देश्यका साथ “उपलब्ध प्राकृतिक तथा भौतिक साधन, स्रोतहरूको योजनाबद्ध र उच्चतम प्रतिफल दिने गरि परिचालन गर्ने र यसैको माध्यमबाट आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक तथा भौतिक विकासको मजबुत आधार तयार गर्दै लैङ्गिक तथा सामाजिक शशक्तिकरण, सहभागितात्मक विकास प्रकृया, समता मूलक, स्वस्थ, स्वच्छ र समृद्ध समाज निर्माण गर्न अग्रसर हुने ।” पालिकाको दीर्घकालीन सोच रहेको छ ।

२.२.२ लक्ष्य

कृषि, उच्च मुल्यका वनस्पती, पर्यटन, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक स्रोत साधनहरूको उच्चतम परिचालन गरी दिगो विकास सहितको समृद्धि हासिल गर्ने ।

२.२.३ उद्देश्य

(क) आर्थिक क्षेत्र

मानव पुँजी विकास र उचित परिचालन गर्दै वन, भूमि र जलस्रोतको प्रभावकारी प्रयोग र परिचालन गर्ने र कृषि आधुनिकिकरण, उच्च मुल्यका वनस्पतीका क्षेत्रमा उद्यमशिलताको विकास गरी दिगो अर्थतन्त्र, आपूर्ति प्रणाली, खाद्य सुरक्षा तथा सुरक्षित बसोबासको सुनिश्चितता गर्नु ।

(ख) सामाजिक क्षेत्र

शिक्षा तथा स्वास्थ्य लगायतका सेवामा सहज पहुँच कायम गर्ने गरी आधारभूत आवश्यकताका पूर्वाधार विकास गर्ने ।पालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त ,दुरुस्त र,पारदर्शि र जवाफदेही बनाउने ।

(ग) पूर्वाधार विकास

सडक प्राथमिकिकरण (वडा स्तरिय, पालिका स्तरिय र जिल्लान्तर) गरी सर्वयाम सडक बिस्तारमा प्राथमिकता दिँदै समूदायमा आधारित सिँचाई आयोजना, एकिकृत तथा सुरक्षित बस्ती विकास र समायोजित पूर्वाधार (विद्युत, सौर्य उर्जा , सूचना, प्रविधि औधोगिक कोरिडोर) को विकास गर्नु ।

घ) सुशासन तथा संस्थागत विकास

जनचासोका सार्वजनिक सेवा, प्रभावकारी र परिणाममुखी बनाउँदै सामाजिक अपराध मुक्त नैतिक बान, जवाफदेही र जिम्मेवार समाज तथा सार्वजनिक क्षेत्रको सुनिश्चित गर्नु ।

२.२.४ रणनीतिहरु

राक्सिराड गाउँपालिकाको पहिलो आधिक योजनाले अपेक्षित लक्ष प्राप्त गर्न निम्न रणनीतिहरु लिएको छ ।

तालिका नं. २.५.१ गाउँपालिकाको रणनीतिहरु

क्र. स.	रणनीति संकेत नं.	रणनीति
१	३.५.१	यस आवधिक योजनाले तोकेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्दै नेपालको संविधान, सहस्राब्दी विकास लक्ष्य, नेपाल सरकारको पन्ध्रौ आवधिक योजना र बागमती प्रदेशको पहिलो आवधिक योजनाले अपेक्षा गरेको समृद्ध नेपाल सुखि नेपालीको परिकल्पना अनुरूप समावेशी तथा सहभागीतामुलक विकास सहितको न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्ने ।
२	३.५.२	सडक, विद्युत, सिँचाई, सञ्चार लगायतका रणनितिक र बहु उपयोगि पूर्वाधार विकास गर्दै कृषि, वन तथा जैविक विविधतामा आधारित आय मुलक, पर्यापर्यटन, खानी लगायतमा आधारित द्रुत तथा दिगो आर्थिक लाभ दिने खालका कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिने ।
३	३.५.३	गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, स्वच्छ खानेपानीमा सबैको समान पहुँच हुने गरी विस्तार गर्ने ।

क्र. स.	रणनीति संकेत नं.	रणनीति
४	३.५.४	स्थानीय रोजगारी, आयआर्जन, लघु उद्यम, किसान लगानी कोष लगायतका सेवा तथा सुविधाहरु सिर्जना गरी व्यवस्थित बनाउने ।
५	३.५.५	धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक सम्पदाहरुको संवर्द्धन र संरक्षण गरी पर्यटन उद्योगको विकास गर्ने
६	३.५.६	प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरण, सुरक्षित र एकिकृत बस्ती विकास, प्रभावकारी विपद व्यवस्थापन, जलवायु अनुकुलन वातावरण बचाउ तथा भू- क्षय नियन्त्रण गर्न निजी सार्वजनिक साभेदारी कार्यक्रमलाइ प्रभावकारी बनाउने ।
७	३.५.७	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उच्च मूल्य अभिवृद्धियुक्त वहुवर्षे वाली विकास र प्राकृतिक स्रोतम आधारित व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न विशेष क्षेत्र पहिचान, खाद्य सुरक्षा रणनीतिक योजना नर्जुमा गरी आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने ।
८	३.५.८	अन्योन्याश्रित र परिपूरक सामूदायिक चिन्तन, समावेशी र सह अस्तित्वको प्रत्याभूत हुने गरीको सुशासन कायम गर्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी क्षेत्रबाट प्रवाहहुने सेवालाई पारदर्शी, जबाफदेही र नतिजामुखी बनाइने ।
९	३.५.९	सबै किसिमका विभेदको अन्त्य गरी सामाजिक समावेशिकरण अभिवृद्धि गर्ने ।
१०	३.५.१०	विपन्न वर्ग लक्षित सशक्तीकरणको कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
११	३.५.११	सहकारी मार्फत सामूहिक कृषि उत्पादन र बजारिकरणको व्यवस्था मिलाउने ।
१२	३.५.१२	जनसहभागिताका आधारमा विकास निमार्णका योजनाहरु परिचालन गर्ने ।

२.३ मध्यकालिन आर्थिक खाका

पालिकाले निर्माण गरेका विकासका कार्यहरुलाई स्वच्छ तवरले सम्पन्न गर्नका निमित्त वित्तिय क्षेत्रको उचित व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ, वित्तिय क्षेत्रको उचित व्यवस्थापन द्वारा नै पालिकाको उद्देश्य, नीति तथा कार्यक्रम समयमै सम्भव छ । पालिकालाई सम्वृद्ध बनाई पालिका भित्र वसोवास गर्ने वासीको जिवनस्तरमा आमूल परिवर्तन आवश्यक हुन्छ ।

स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने विकासका कृयाकलापले नागरिकहरुको जिवनस्तरमा पार्ने निरन्तर प्रभावका आधारमा विकास प्रकृया कति प्रभावकारी रह्यो भन्ने बारेको आधार तयार गर्छ । योजनाको आवधिक मूल्याकन हुदा विगतको उपलब्धीलाई आधार मानेर योजना लागु गर्नु योजनाको परिमाणात्मक उपलब्धी मापन गर्न प्रभावकारी हुने भएकाले राक्सिराड गाउँपालिकाको मध्यकालिन आर्थिक उपलब्धीका सुचकहरु पहिचान गरिएका छन् ।

तालिका नं. २.३.१ मध्यकालिन आर्थिक खाका

क्र.स.	सुचक	उपसुचक	इकाइ	(आ.व. २०७७/७८ को उपलब्धी)	मध्यकालिन लक्ष		
					२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
	कृषि भूमिको उत्पादकत्व		मे.ट. प्रति रोपनी	०।१४	०।१४	०।१५	०।१६
	प्राङ्गारिक बालीको अनुपात		प्रतिशत	५।४४	६।२६	६।८९	७।५८
	कृषि तथा पशुसेवा प्रसारको पहुँचमा बृद्धि		प्रतिशत	११।९३	१४।९१	१८।६३	२३।२९
	नश्ल सुधार		प्रतिशत	२।००	३।६०	६।४८	११।६६
	वर्षभरि सिँचाइ पुगेको जमिन		प्रतिशत	५।११	५।५७	५।८५	७।०६
	युवा लक्षित व्यवसायिक कृषि कार्यक्रमबाट लाभान्वित युवा		जना	३३।००	४०।००	५०।००	६०।००
	प्राङ्गारिक खेतिको पकेट क्षेत्र		संख्या	४।००	६।००	८।००	१०।००
	सरकारी तथा निजीस्तरका नमूना कृषि तथा पशु फर्म		संख्या	५।००	६।००	८।००	९।००
	प्रति व्यक्ति खाद्य उपलब्धता		कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	६५।०७	७१।५८	७८।७४	८६।६१
	खाद्य उपलब्धता	वर्षभरी खानपुग्ने खाद्यान्न उत्पादन गर्ने परिवार	प्रतिशत	१४।५८	१६।३३	१८।२९	२०।४८
		६ महिना खानपुग्ने खाद्यान्न उत्पादन गर्ने परिवार	प्रतिशत	२८।८३	२५।९५	२३।३५	२१।०२
		३ महिना खानपुग्ने खाद्यान्न उत्पादन गर्ने परिवार	प्रतिशत	५६।५९	४५।२७	३६।२२	२८।९७
	कृषि उत्पादनको आयात	धान, मकै, गहुँ, कोदो, फापर लगायतको खाद्यान्न बाली	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	५२६६४५।३३	४४७६४८।५३	३८०५०१।२५	३२३४२६।०७
		मौसमी तरकारी बालीहरु	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	८२८६।००	७०४३।१०	५९८६।६४	५०८८।६४
		वेमौसमी तरकारी बालीहरु	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	४७२६।३३	४४९०।०२	४२६५।५२	४०५२।२४

क्र.स.	सुचक	उपसुचक	इकाइ	(आ.ब. २०७७/७८ को उपलब्धी)	मध्यकालिन लक्ष			
					२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	
		भटमास, तोरी, सरस्युं, तील, आलस लगायतको तेलहन बाली	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	५५८५१।३३	५३०५८।७७	५०४०५।८३	४७८८५।५४	
	कृषि उत्पादनको निर्यात	मास, मसुरो, रहर, सीमी, गहत लगायतको दलहन बाली	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	११८५०।६७	११२५८।१३	१०६९५।२३	१०१६०।४७	
		स्याउ, नास्पाति, सुन्तला, ज्यामिर, जुनार, अम्बा लगायतको फलफूल	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	५५३१।००	५२५४।४५	४९९१।७३	४७४२।१४	
		कागती, ज्यामिर, भोगटे, विमिरो लगायतको अमिलो जातको फल	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	१३५।७८	१२८।९९	१२२।५४	११६।४१	
		अन्य	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	०।००				
		धान, मकै, गहुँ, कोदो, फापर लगायतको खाद्यान्न बाली	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	६०००।००	६६००।००	७२६०।००	७९८६।००	
		मौसमी तरकारी बालीहरु	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	७९६।३०	८७५।९३	९६३।५२	१०५९।८७	
		वेमौसमी तरकारी बालीहरु	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	९२९।६३	१०२२।५९	११२४।८५	१२३७।३४	
		भटमास, तोरी, सरस्युं, तील, आलस लगायतको तेलहन बाली	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष		०।००	०।००	०।००	
		मास, मसुरो, रहर, सीमी, गहत लगायतको दलहन बाली	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष		१००७।४१	११०८।१५	१२१८।९६	१३४०।८६

क्र.स.	सुचक	उपसुचक	इकाइ	(आ.ब. २०७७/७८ को उपलब्धी)	मध्यकालिन लक्ष		
					२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
		स्याउ, नास्पाति, सुन्तला, ज्यामिर, जुनार, अम्बा लगायतको फलफूल	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष				
		कागती, ज्यामिर, भोगटे, विमिरो लगायतको अमिलो जातको फल	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	३९,१९३	४३,१९२	४८,१३१	५३,१९४
		अन्य	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष				
	पशुपन्छी विकास	हासैं/कुखुराको मासु उत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	४३३०७१००	४५४७२१४	४७७४६१०	५०९३३३३
		हासैं/कुखुराको अण्डा उत्पादन	गोटा	९३४०३६६७	९४०७३८१५	९४७७७५१४	९५५९६४१२
		भेडा, च्याङ्गरा, खसी, राङ्गा आदिको मासु उत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	९५९३०१००	९००७२६१५	९०५७६२१८	९९९०५९१०
		गाई, भैंसी, चौरी, बाखा आदिको दुध उत्पादन	लिटर	९४९००३१६७	९५६४५३१९	९६४२७६१५	९७२४९०१४
		माछा उत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	९०९९१८३	९०७०१८	९९२४१४	९९८०६
		मह उत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	३२०८०१००	३३६८४१०	३५३६८१२	३७९३६६
		व्यवसायिक रुपमा कृषिजन्य वस्तु उत्पादन गर्ने फर्महरु	संख्या	५१००	९०	९५	२०
		सामुदायिक भण्डारण केन्द्रको स्थापना	संख्या	९१००	९	२	२
	सहकारीका सदस्य बनेको परिवार	प्रतिशत	३६,१९९	३७,१९९	३९,१८९	४९,१८९	
	औद्योगिक लगानी वार्षिक बृद्धि	प्रतिशत	३,७०	३,७४	३,७८	३,८२	
	उद्योग (लघू र मध्यम) संख्या	संख्या	३,१००	३	४	४	
	उद्यमशिल, सिपमुक्त जनशक्ति उत्पादन	अनमी	संख्या	९३,१००	९४	९५	९६

क्र.स.	सुचक	उपसुचक	इकाइ	(आ.व. २०७७/७८ को उपलब्धी)	मध्यकालिन लक्ष		
					२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
	(पालिका भित्रै उत्पादन भएका र पालिकाकाकै बासिन्दा तर पालिका बाहिरबाट दीक्षित भएका समेत)	कम्प्युटर	संख्या	६१००	८	१०	१२
		कार्पेन्ट्री	संख्या	२१११००	२०५	२१०	२१५
		ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	संख्या	५१००	५	६	७
		जेटीए	संख्या	४१००	५	६	७
		मेकानिक्स	संख्या	९१००	१०	१२	१३
		म्यासन डकर्मी	संख्या	२८५१००	२९०	३००	३१०
		वन	संख्या	८१००	१०	१२	१४
		विद्युत	संख्या	६१००	८	१०	१२
		सब ओभरसियर	संख्या	६१००	७	८	९
		सिलाई बुनाई	संख्या	२६११००	२६५	२७०	२७५
	खानी उत्खनन्		संख्या	११००	१	१	१
	सहकारी सूपथ मूल्यका पसल स्थापना		संख्या	११००	१	२	२
	पर्यटन सूचना (सामुदायिक समेत) केन्द्र		संख्या	११००	२	३	४
	हिल स्टेसन		संख्या	११००	२	२	२
	होमस्टे (सामुदायिक र नीजि)		संख्या	३१००	३	३	४
	होटल पर्यटन तथा अतिथि सत्कार तालिम		पटक/संख्या	४१००	६	८	१०
	जैविक विविधता		संख्या प्रतिवर्ग कि.मि.	९	१०	११	१२
	उच्च मूल्यका जडिबुटी र गैरकाष्ठ वन पैदावारको उत्पादन		मे. टन	२०१०	२०१२	२०१४	२०१६
	काठमा आधारित लघु उद्यम तथा उद्योगहरुको प्रवर्द्धन		गोटा	६	७	८	९
	निक्षेप संकलन		रु करोडमा	२३१७९	२४१०३	२४१२७	२४१५१
	ऋण परिचालन		रु करोडमा	२११८९	२२१९८	२४११३	२५१३४
	वित्तिय संस्थाहरु		संख्या	४९१००	५७	६३	७०
	उद्योग (साना र मझौला) संख्या		संख्या	१०१००	१२	१४	१६

क्र.स.	सुचक	उपसुचक	इकाइ	(आ.व. २०७७/७८ को उपलब्धी)	मध्यकालिन लक्ष		
					२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
	दर्ता भएका व्यवसाय		संख्या	५४१००	६८	८०	९६
	दर्ता नभएका व्यवसाय		संख्या	७२१००	६०	४५	३०

तालिका नं. २.४.१ मध्यकालिन नतिजा खाका - आर्थिक क्षेत्र

आर्थिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
प्रभाव	कृषिको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	रुपैया करोडमा	२११५६	२२१६४	२३१७७	२४१९६			
	सरकारी तथा निजीस्तरका नमूना कृषि तथा पशु फर्म	संख्या	५१००	६१००	८१००	९१००			
	प्रति व्यक्ति खाद्य उपलब्धता	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	६५१०७	७११५८	७८१७४	८६१६१			
	पुङकोपन भएका बालबालिका	प्रतिशत	४१२०						
	वनले ढाकेको क्षेत्रफल	प्रतिशत	६११०९	६१११	६११२	६११३			
	जैविक विविधता	संख्या प्रतिवर्ग कि.मि.	९	१०	११	१२			
असर	नश्ल सुधार	प्रतिशत	२१००	३१६०	६१४८	१११६६			
	सिँचाइ नपुगेको तर सिँचाइ पुर्याउन सकिने जमीन	प्रतिशत	२४१४५	२५१६७	२६१९६	२८१३०			
	आँसिक सिँचाइ हुने जमीन	प्रतिशत	२११४८	२२१५५	२३१६८	२४१८७			
	सिँचाइ पुर्याउन कठिन जमीन	प्रतिशत	४८१९६	४६१५१	४४१९९	३९१७७			
	वर्षभरि सिँचाइ पुगेको जमिन	प्रतिशत	५१११	५१५७	५१८५	७१०६			
	वर्षभरि खानपुग्ने खाद्यान्न उत्पादन गर्ने परिवार	प्रतिशत	१४१५८	१६१३३	१८१२९	२०१४८			
	६ महिना खानपुग्ने खाद्यान्न उत्पादन गर्ने परिवार	प्रतिशत	२८१८३	३३१४५	३६१७६	४०१००			
	३ महिना खानपुग्ने खाद्यान्न उत्पादन गर्ने परिवार	प्रतिशत	५६१५९	५०१२२	४४१९५	३९१५२			
	धान, मकै, गहुँ, कोदो, फापर लगायतको खाद्यान्न बाली आयात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	५२६६४५१३३	४४७६४८१३३	३८०५०११२५	३२३४२६१०७			

आर्थिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
	मौसमी तरकारी बालीहरु ऋयात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	८२८६।००	७०४३।१०	५९८६।६४	५०८८।६४			
	वेमौसमी तरकारी बालीहरु ऋयात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	४७२६।३३	४४९०।०२	४२६५।५२	४०५२।२४			
	भटमास, तोरी, सरस्युं, तील, आलस लगायतको तेलहन बाली आयात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	५५८५।१३३	५३०५।७७	५०४०।८३	४७८८।५४			
	मास, मसुरो, रहर, सीमी, गहत लगायतको दलहन बाली आयात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	११८५०।६७	११२५।१३	१०६९।२३	१०१६०।४७			
	स्याउ, नास्पाति, सुन्तला, ज्यामिर, जुनार, अम्बा लगायतको फलफुल आयात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	५५३१।००	५२५।४४५	४९९।७३	४७४।१४			
	कागती, ज्यामिर, भोगटे, विमिरो लगायतको अमिलो जातको फल आयात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	१३५।७८	१२८।९९	१२२।५४	११६।४१			
	धान, मकै, गहुँ, कोदो, फापर लगायतको खाद्यान्न बाली निर्यात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	६०००।००	६६००।००	७२६०।००	७९८६।००			
	मौसमी तरकारी बालीहरु निर्यात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	७९६।३०	८७५।९३	९६३।५२	१०५९।८७			
	वेमौसमी तरकारी बालीहरु निर्यात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	९२९।६३	१०२२।५९	११२४।८५	१२३७।३४			
	मास, मसुरो, रहर, सीमी, गहत लगायतको दलहन बालीनिर्यात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	१००७।४१	११०८।१५	१२१८।९६	१३४०।८६			
	कागती, ज्यामिर, भोगटे, विमिरो लगायतको अमिलो जातको फल निर्यात	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	३९।९३	४३।९२	४८।३१	५३।१४			
	समूदायबाट व्यवस्थापन भएको वनको क्षेत्रफल	रोपनी	२६९२।७	२७९९०।९	२७४६२।८	२७७३७।४			
	उच्च मूल्यका जडिबुटी र गैरकाष्ठ वन पैदावारको उत्पादन	मे. टन	२०।०	२०।२	२०।४	२०।६			
	निक्षेप संकलन	रु करोडमा	२३।७९	२४।०३	२४।२७	२४।५१			
	ऋण परिचालन	रु करोडमा	२१।८९	२२।९८	२४।१३	२५।३४			
प्रतिफल	कृषि भूमिको उत्पादकत्व	मे.ट. प्रति रोपनी	०।१४	०।१४	०।१५	०।१६			
	प्राङ्गारिक बालीको अनुपात	प्रतिशत	५।४४	६।२६	६।८९	७।५८			
	वार्षिक एक पटक रासायनिक मल प्रयोग	प्रतिशत	१९।२१	१६।९१	१४।८८	१३।०९			
	वार्षिक दुइ पटक रासायनिक मल प्रयोग	प्रतिशत	५३।७८	४४।१०	३६।१६	२९।६५			

आर्थिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
	बार्षिक तीन पटक रासायनिक मल प्रयोग	प्रतिशत	२७।०१	२४।३१	२१।८८	१९।६९			
	कृषि तथा पशुसेवा प्रसारको पहुँचमा बृद्धि	प्रतिशत	११।९३	१४।९१	१८।६३	२३।२९			
	बाली तथा पशुपंछी विमा	प्रतिशत	१।७४	२।६१	३।९२	५।१०			
	युवा लक्षित व्यवसायिक कृषि कार्यक्रमबाट लाभान्वित युवा	जना	३३।००	४०।००	५०।००	६०।००			
	प्राङ्गारिक खेतको पकेट क्षेत्र	संख्या	४।००	६।००	८।००	१०।००			
	मुख्य खाद्यान्न बाली मकै	वा.उ. (मे.ट)	९८०।१८	९८५।०८	९९०।०१	९९४।९६			
	मुख्य खाद्यान्न बाली धान	वा.उ. (मे.ट)	१०१।७७	१०२।२८	१०२।७९	१०३।३१			
	मुख्य खाद्यान्न बाली कोदो	वा.उ. (मे.ट)	३३१।०७	३३२।७२	३३४।३९	३३६।०६			
	मुख्य खाद्यान्न बाली गहुँ	वा.उ. (मे.ट)	३३।००	३३।१७	३३।३३	३३।५०			
	मुख्य खाद्यान्न बाली फापर	वा.उ. (मे.ट)	३४।२५	३४।४२	३४।५९	३४।७६			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली गोलभेडा	वा.उ. (मे.ट)	७।८७	७।९१	७।९५	७।९९			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली रायो साग	वा.उ. (मे.ट)	९।१०	९।१५	९।१९	९।२४			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली आलु	वा.उ. (मे.ट)	११।२३	११।२९	११।३५	११।४०			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली काउली	वा.उ. (मे.ट)	७।७८	७।८२	७।८६	७।९०			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली बन्दा	वा.उ. (मे.ट)	३।३३	३।३५	३।३७	३।३८			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली सिमी	वा.उ. (मे.ट)	२।६३	२।६५	२।६६	२।६७			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली फर्सी	वा.उ. (मे.ट)	१।३०	१।३१	१।३१	१।३२			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली इस्कस	वा.उ. (मे.ट)	१।५३	१।५४	१।५५	१।५६			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली बोडि	वा.उ. (मे.ट)	१।७७	१।७८	१।७८	१।७९			
	मुख्य मौसमी तरकारी बाली मुला	वा.उ. (मे.ट)	३।७७	३।७९	३।८०	३।८२			
	मुख्य तेलहन बाली तोरी	वा.उ. (मे.ट)	१०।५७	१०।६२	१०।६७	१०।७३			
	मुख्य तेलहन बाली भटमास	वा.उ. (मे.ट)	११।२०	११।२६	११।३१	११।३७			
	मुख्य तेलहन बाली आलस	वा.उ. (मे.ट)	०।३०	०।३०	०।३०	०।३०			
	मुख्य तेलहन बाली तील	वा.उ. (मे.ट)	०।५०	०।५०	०।५१	०।५१			
	मुख्य तेलहन बाली भुसे तेल	वा.उ. (मे.ट)	०।२७	०।२७	०।२७	०।२७			

आर्थिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
	मुख्य तेलहन वाली चुरे	वा.उ. (मे.ट)	०३३	०३४	०३४	०३४			
	मुख्य तेलहन वाली चिउरी	वा.उ. (मे.ट)	११००	११०१	११०१	११०२			
	मुख्य दलहन वाली मास	वा.उ. (मे.ट)	५५११०	५५१३८	५५१६५	५५१९३			
	मुख्य दलहन वाली राजमा	वा.उ. (मे.ट)	०३३	०३४	०३४	०३४			
	मुख्य दलहन वाली भटमास	वा.उ. (मे.ट)	०५०	०५०	०५१	०५१			
	मुख्य दलहन वाली बोडि	वा.उ. (मे.ट)	०५०	०५०	०५१	०५१			
	मुख्य दलहन वाली गहत	वा.उ. (मे.ट)	५३१८३	५४११०	५४१३७	५४१६४			
	मुख्य दलहन वाली चौमासी बोडि	वा.उ. (मे.ट)	०५०	०५०	०५१	०५१			
	मुख्य दलहन वाली मस्याड	वा.उ. (मे.ट)	१२१९२	१२१९८	१३१०५	१३१११			
	मुख्य दलहन वाली सिमी	वा.उ. (मे.ट)	४१००	४१०२	४१०४	४१०६			
	मुख्य दलहन वाली मुसुरो	वा.उ. (मे.ट)	११००	११०१	११०१	११०२			
	मुख्य फलफूलहरु आँप	वा.उ. (मे.ट)	६८३	६८७	६९०	६९४			
	मुख्य फलफूलहरु सुन्तला	वा.उ. (मे.ट)	०१२३	०१२३	०१२४	०१२४			
	मुख्य फलफूलहरु लिच्ची	वा.उ. (मे.ट)	०१४३	०१४४	०१४४	०१४४			
	मुख्य फलफूलहरु केरा	वा.उ. (मे.ट)	८८१	८८५	८९०	८९४			
	मुख्य फलफूलहरु नास्पाती	वा.उ. (मे.ट)	२१०१	२१०२	२१०३	२१०४			
	मुख्य फलफूलहरु अनार	वा.उ. (मे.ट)	०१०७	०१०७	०१०७	०१०७			
	मुख्य फलफूलहरु अम्बा	वा.उ. (मे.ट)	०१०३	०१०३	०१०३	०१०३			
	मुख्य फलफूलहरु रुखकटहर	वा.उ. (मे.ट)	१३२	१३३	१३३	१३४			
	मुख्य फलफूलहरु भुइकटहर	वा.उ. (मे.ट)	३७२	३७४	३७६	३७८			
	मुख्य अमिलो जातको फल निबुवा	वा.उ. (मे.ट)	२६८	२६९	२७०	२७२			
	मुख्य अमिलो जातको फल कागती	वा.उ. (मे.ट)	२१८४	२१८५	२१८७	२१८८			
	मुख्य अमिलो जातको फल सुन्तला	वा.उ. (मे.ट)	१३३	१३४	१३५	१३५			
	मुख्य अमिलो जातको फल अमला	वा.उ. (मे.ट)	०३०	०३०	०३०	०३०			
	मुख्य अमिलो जातको फल ज्यामीर	वा.उ. (मे.ट)	०१४०	०१४०	०१४०	०१४१			
	मुख्य अमिलो जातको फल विमिरो	वा.उ. (मे.ट)	०१०३	०१०३	०१०३	०१०३			
	मुख्य अमिलो जातको फल भोगटे	वा.उ. (मे.ट)	०१९	०१९	०२०	०२०			
	हास/कृबुराको मासुउत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	४३३०७१००	४५४७२१४	४७७४६१०	५०१३३१३			

आर्थिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
	हास/कुखुराको अण्डाउत्पादन	गोटा	१३४०३६।७	१४०७३८।५	१४७७७।४	१५५१६४।२			
	भेडा, च्याङ्गरा, खसी, राङ्गा आदिको मासु उत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	९५९३०।००	१००७२६।५	१०५७६२।८	१११०५१।०			
	गाई, भैंसी, चौरी, बाखा आदिको दुध उत्पादन	लिट्र	१४९००३।६७	१५६४५३।९	१६४२७६।५	१७२४९०।४			
	माछा उत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	१०१९।८३	१०७०।८	११२४।४	११८०।६			
	मह उत्पादन	कि.ग्रा. प्रतिवर्ष	३२०८०।००	३३६८४।०	३५३६८।२	३७१३६।६			
	व्यवसायिक रुपमा कृषिजन्य वस्तु, पशुपन्छी, माछा, मह आदिको उत्पादनमा संलग्न कम्पनी/फर्म/फार्महरुको	संख्या	५।००	१०	१५	२०			
	सामुदायिक भण्डारण केन्द्रको स्थापना	संख्या	१।००	१	२	२			
	सहकारीका सदस्य बनेको परिवार	प्रतिशत	३६।९९	३७।९९	३९।८९	४१।८९			
	सहकारीमा आवद्ध कर्मचारी	संख्या	४।००	६	८	१०			
	औद्योगिक लगानी वार्षिक वृद्धि	प्रतिशत	३।७०	३।७४०७४१	३।७७८१४८	३।८१५९३			
	उद्योग (लघू र मध्यम) संख्या	संख्या	३।००	३	४	४			
	अनमी	संख्या	१३।००	१४	१५	१६			
	कम्प्युटर	संख्या	६।००	८	१०	१२			
	कार्पेन्ट्री	संख्या	२११।००	२०५	२१०	२१५			
	ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	संख्या	५।००	५	६	७			
	जेटीए	संख्या	४।००	५	६	७			
	मेकानिक्स	संख्या	९।००	१०	१२	१३			
	म्यासन डकर्मी	संख्या	२८५।००	२९०	३००	३१०			
	वन	संख्या	८।००	१०	१२	१४			
	विद्युत	संख्या	६।००	८	१०	१२			
	सब ओभरसियर	संख्या	६।००	७	८	९			
	सिलाई बुनाई	संख्या	२६१।००	२६५	२७०	२७५			
	खानी क्षेत्रको पहिचान	संख्या	२।००	२	२	२			

आर्थिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
	खानी उत्खनन्	संख्या	११००	१	१	१			
	सहकारी सूपथ मूल्यका पसल स्थापना	संख्या	११००	१	२	२			
	पर्यटन सूचना (सामुदायिक समेत) केन्द्र	संख्या	११००	२	३	४			
	ट्रेकिङ ट्रेल	संख्या	११००						
	हिल स्टेसन	संख्या	११००	२	२	२			
	होमस्टे (सामुदायिक र नीजि)	संख्या	३१००	३	३	४			
	होटल पर्यटन तथा अतिथि सत्कार तालिम	पटक/संख्या	४१००	६	८	१०			
	दिगो वन व्यवस्थापन र उपयोगमा समुदायको पहुँच	घरधुरी	२०२६	२०४६	२०६७	२०८७			
	काठमा आधारित लघु उद्यम तथा उद्योगहरूको प्रवर्द्धन	गोटा	६	७	८	९			
	एकिकृत जलाधार व्यवस्थापन	संख्या	६	७	८	९			
	सहकारी सङ्ख्या		५	७	९	१२			
	महिला सहकारी सङ्ख्या		२१००	३	४	५			
	कृषक समुह सङ्ख्या		१५१००	१६	१७	१८			
	बचत समुह सङ्ख्या		१२१००	१५	१६	१७			
	महिला समुह सङ्ख्या		१५१००	१६	१७	१८			
	सहकारीमा आवद्ध कर्मचारी	संख्या	३१००	१०	१५	२०			
	उद्योग (ठुलो) संख्या	संख्या							
	उद्योग (साना र मझौला) संख्या	संख्या	१०१००	१२	१४	१६			
	दर्ता भएका व्यवसाय	संख्या	५४१००	६८	८०	९६			
	दर्ता नभएका व्यवसाय	संख्या	७२१००	६०	४५	३०			
	उद्यमशिल, सिपमुक्त जनशक्ति उत्पादन	संख्या	४०१००	७०	१००	१४०			
	खानी क्षेत्रको पहिचान	संख्या	२१००	२	२	२			
	खानी उत्खनन्	संख्या	११००	१	१	१			
	सहकारी सूपथ मूल्यका पसल स्थापना	संख्या	०१००	०	०	१			
	दक्ष जनशक्ति उत्पादन	संख्या	११००	१	१	१			

तालिका नं. २.४.२ मध्यकालिन नतिजा खाका - सामाजिक क्षेत्र

सामाजिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
प्रभाव	कुल साक्षरता दर	प्रतिशत	६३।९६	६७।१६	७०।५२	७४।०५			
	अपेक्षित आयु (जन्महुदाको)	प्रति हजार	५९।५५	५९।९	६०	६०।२			
	खुला कुवाको पानी प्रयोग गर्ने	प्रतिशत	३५।४१	३३।६४	३१।९६	३०।३६			
	मूलको पानी प्रयोग गर्ने	प्रतिशत	१७।६४	१६।७६	१५।९२	१५।१२			
	नदिको पानी प्रयोग गर्ने	प्रतिशत	३।७६	३।५७	३।३९	३।२२			
	सुरक्षित खानेपानी पुगेको जनसंख्या	प्रतिशत	४७।६५	५२।४२	५७।६६	६३।४२			
	बाल श्रमिकको संख्या	संख्या	७८।००	३९	२०	१०			
तिलेश्वरी महादेव मन्दिर मेला	संख्या	२।००	५	८	१०				
असर	आधारभूत तहको खुद भर्नादर	प्रतिशत	६१।१९	६७।३०	७४।०३	८१।४४			
	माध्यमिक तहको खुद भर्नादर पहुँच	प्रतिशत	२९।३३	३२।२७	३५।४९	३९।०४			
	५-१८ वर्षका विद्यालय नगएका बालक	प्रतिशत	१८।४८	१७।५६	१५।९८	१४।३८			
	५-१८ वर्षका विद्यालय नगएका बालिका	प्रतिशत	१०।६७	९।८१	८।३४	७।०९			
	पाँच वर्ष मुनिको बाल मृत्यु दर	प्रतिहजार जिवित जन्ममा	१२।००	११।००	१०।००	८।००			
	कम तौल भएका बाल बालिका	प्रतिशत	७।२६	७।००	६।८०	६।१०			
	पाइपको पानी प्रयोग गर्ने	प्रतिशत	४३।१९	४५।३५	४७।६२	५०।००			
	फलस-सेफिट ट्याङ्कमा जोडिएको शौचालय	प्रतिशत	१८।६१	२२।३३	२६।८०	३४।००			
	साधारण शौचालय	प्रतिशत	६३।४३	५७।०९	५१।३८	५५।००			
	शौचालय नभएको		१७।९६	१४।३७	११।४९	११।००			
	महिला श्रम सहभागिता दर	प्रतिशत	४३।६७	४८।०३	५२।८४	५८।१२			
	ज्यालाको अन्तर घटाउने (महिला, पुरुष)	प्रतिशत	४।२२	४।६४	५।११	५।६२			
	अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक तथा आर्थिक कृयाकलापमा सकृय सहभागिता दर	प्रतिशत	०।५९	०।६५	०।७१	०।७९			
	अपांगता परिचय पत्र प्राप्त गरेका	संख्या	१३०	१३४	१३८	१४३			
अपांगता परिचय पत्र प्राप्त गर्न बाकी रहेका	संख्या	५७	०	०	०				

सामाजिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.ष.	के.त.वि.
	गत एक वर्षभित्र घटेका अपांगता भएका व्यक्तिहरुको हिंसा, हत्या र आत्महत्या	संख्या	०	०	०	०			
	उद्यम तथा व्यवसायमा संलग्न अपांगता भएका व्यक्तिहरु	संख्या	४	६	१०	१५			
	अपांगमैत्रि भौतिक संरचना (विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था) निर्माण	संख्या	१२	१४	१६	२०			
	गत एक वर्षभित्र घटेका दलित समुदायका व्यक्तिहरुको हिंसा, हत्या र आत्महत्या	संख्या	३	०	०	०			
	विदेशबाट फर्केको यूवा	संख्या	१८६१००	२२३	२६८	३२१			
	यूवाहरुको हत्या र आत्महत्या	संख्या	२१००	०	०	०			
	आधुनिक कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा संलग्न यूवाहरु	संख्या	५०१००	६८	९१	१२३			
	प्रजनन उमेर (१५-४९) का महिला	संख्या	५२१०१००	५३१४	५४२०	५५२९			
	वडाभित्र बोलिने प्रमुख मातृभाषा तामाङ	प्रतिशत	३९।६३	४०।०	४०।४	४०।८			
	वडाभित्र बोलिने प्रमुख मातृभाषा चेपाङ	प्रतिशत	३७।८१	३८।२	३८।६	३९।०			
	वडाभित्र बोलिने प्रमुख मातृभाषा नेपाली	प्रतिशत	२२।५६	२४।८	२७।३	३०।०			
	भाषा, साहित्य, कला र संस्कृतिसँग सम्बन्धित संग्रालयहरुको संख्या	संख्या	३१००	४	४	४			
	धर्म संस्कृतिको संरक्षण र विकासमा लागेका अभियन्ताहरुको वृत्ति विकास	संख्या	०।००	१	१	१			
	धर्म संस्कृतिको संरक्षण र विकासमा लागेका अभियन्ताहरुको वृत्ति विकास	संख्या	०।००	०	१	१			
	वसाइँसराइ गरेर गएका	संख्या	२११	१७९	१५२	१३०			
प्रतिफल	सामूदायिक सिकाई केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन	संख्या	१	१	१	१			
	बालबालिकाभैत्रि शौचालय भएको विद्यालय	प्रतिशत	४६।९३	५४।४४	६३।१५	७३।२६			
	खानेपानीको सुविधा भएको विद्यालय	प्रतिशत	४४।६३	५२।६६	६२।१४	७३।३३			

सामाजिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.ष.	के.त.वि.
	बालमैत्रि पूर्वाधार भएका सार्वजनिक विद्यालयको संख्या	प्रतिशत	२५।८६	३०।००	३५।००	४०।००			
	स्यानिटरी प्याडसहितको सुविधा भएको विद्यालय	संख्या	१२	१५	१८	२१			
	प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा सन्चालन भएका शिक्षालय	नाम	सुर्योदय मा.वि.	सुर्योदय मा.वि.	सुर्योदय मा.वि.	सुर्योदय मा.वि.			
		नाम	०।००	राष्ट्रिय मा.वि.	राष्ट्रिय मा.वि.	राष्ट्रिय मा.वि.			
		नाम	०।००			कालिका मा.वि.-९			
		नाम	०।००						
	शिक्षक संख्या	संख्या	९५।००	९७	१००	१०१			
	विद्यालयमा भएको शिक्षिका	संख्या	६४।००	६४	६५	६८			
	विद्यालय सवलीकरण कार्यक्रम	संख्या	२।००	५	१३	२३			
	विद्यालयमा कम्प्युटर ल्याब भएको	विद्यालय संख्या	५।००	८	११	१४			
	विद्यालयमा विज्ञान ल्याब भएको संख्या	संख्या	२।००	५	८	११			
	शिक्षक शिक्षिकाको क्षमता विकास तालिम	संख्या	६।००	७	८	१२			
	माध्यमिक विद्यालयमा आधारित पुस्तकालय	संख्या	१।००	२	३	४			
	अपांगता भएका विद्यालय उमेरका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच	प्रतिशत	१०।७८	१६।१७	२४।२५	३६।३८			
	पिछडिएको समूदाय र आर्थिक रूपमा विपन्नलाई उच्च शिक्षामा पहुँचका लागि सहयोग	संख्या	४७	५१	५५	५९			
	प्रसुति र गर्भवती जाँचको सेवा लिएका महिला	प्रतिशत	५१।११	५६।००	६५।००	७५।००			
	सुत्केरी सुविधा उपभोग गर्ने महिलाहरु	प्रतिशत	३१।४८	४५	६५	७५			
	पोषणको जाँच गराएका बाल बालिकाहरु	प्रतिशत	२६।००	४५	६५	७५			
	खोप, भिटामिन ए आदिको सेवा लिएका बाल बालिका	प्रतिशत	५०।६७	६६	७४	८४			
	महिलामा रक्त अल्पता	प्रतिशत	२२।४९	२२	१८	१६			

सामाजिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.ष.	के.त.वि.
	बालमैत्री पूर्वाधार भएका सार्वजनिक विद्यालयको संख्या	प्रतिशत	७१९	३०	४५	६५			
	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट प्रसुति सेवा	प्रतिशत	२४।६३	४५	५५	६६			
	४५ मिनेटको दुरीमा स्वास्थ्य सेवामा पहुँच	प्रतिशत	२२।४१	४१	६२	७९			
	परम्परागत उपचारमा संलग्न जनशक्तिलाई क्षमता विकास तालिम	संख्या	०।००	१	३	५			
	आयुर्वेदिक लगायत परम्परागत औषधालय	संख्या	१।००	१	१	२			
	अपाङ्गता भएका व्यक्तिले स्वास्थ्य परिक्षण गरेका	संख्या	३७।००	३७	३७	३७			
	ज्येष्ठ नागरिकले स्वास्थ्य परिक्षण गरेका	संख्या	९७३।००	१०००	१०००	१०००			
	नीति निर्णायक तहमा महिलाको पहुँच	प्रतिशत	३३।७०	३६।४०	३९।३१	४२।४६			
	प्राविधिक तथा व्यवसायिक दक्षता अभिवृद्धि कार्यक्रममा महिला सहभागिता	प्रतिशत	१२।८१	१४।१०	१५।५१	१७।०६			
	महिला सहकारी संस्थाको सुदृढीकरण	प्रतिशत	४।००	४।४०	४।८४	५।३२			
	प्राकृतिक स्रोतको उपयोगमा स्थानीय समुदायको लगानी अंश	प्रतिशत	६।५२	७।१७	७।८९	८।६८			
	सुविधा सम्पन्न ज्येष्ठ नागरिक ग्राम (ज्ञान केन्द्र) स्थापना तथा सञ्चालन	वटा	०	०	०	१			
	ज्येष्ठ नागरिक कल्याणका लागि कार्य गर्ने संघ संस्था	संख्या	१	२	२	३			
	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको आत्मनिर्भर, स्वावलम्बी र सम्मानजनक जीवन यापनको माध्यम	प्रतिशत	१	२	३	४			
	उद्यम तथा व्यवसायमा संलग्न दलित व्यक्तिहरु	संख्या	८	१०	१२	१४			
	आदिवासी/जानजाति समुदायको जनसंख्या	संख्या	३९१२२	३९१२२	३९१२२	३९१२२			
	बालबालिकाको जन्मदता	प्रतिशत	४८।४८	५५।७५	६४।१२	७३।७३			
	किशोर किशोरी लक्षित विद्यालय शिक्षा कार्यक्रम	विद्यालय संख्या	५।००	१०	१५	२०			

सामाजिक क्षेत्र									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.ष.	के.त.वि.
	उच्चमसिशलता विकास तालिम	संख्या	६१००	८	१०	१२			
	खेल मैदान	संख्या/रोपनी	३०१००	३५	३५	४०			
	युवा श्रृजनशिल कोष स्किम	वटा	११००	२	३	५			
	वडा भित्र खेलिने प्रमुख खेल र प्रतिस्पर्धाहरु	संख्या	०१००	२	४	६			
	जिल्लास्तरिय खेलकुद पदक विजेता	संख्या	२१००	४	६	८			
	विदेशमा रहेको युवा	संख्या	४९११००	२९५	१७७	१०६			
	दुर्व्यसनी वा कुनै प्रकारको कुलतमा फसेका यूवाहरु	संख्या	७४१००	४४	२७	१६			
	रोजगारीमा रहेका महिला	संख्या	१०८१००	१४०	१८३	२३७			
	विदेशमा रहेका महिलाहरु	संख्या	१०९१००	७६	५३	३७			
	विदेशबाट फर्किएका महिलाहरु	संख्या	४४१००	५३	६३	७६			
	आधुनिक कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा संलग्न महिलाहरु	संख्या	१२१००	१८	२७	४१			
	सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक सम्पदाहरुको अध्ययन अनुसन्धान	संख्या	८१००	९	१०	१२			
	परम्परागत तथा सांस्कृतिक गुठी संरक्षण	संख्या	३१००	४	५	६			
	सांस्कृतिक ग्राम	संख्या	८१००	९	१०	११			
	भाषा, साहित्य, कला र संस्कृतिको संरक्षण र प्रवर्धनमा क्रियाशिल संघ संस्थाहरु	संख्या	२१००	२	३	५			
	धार्मिक र ऐतिहासिक स्थलमा पूर्वाधार निर्माण	संख्या	१५१००	१६	१८	२०			
	बसाइँसराइ गरेर आएका	संख्या	७	१५	२५	३५			

तालिका नं. २.४.३ मध्यकालिन नतिजा खाका - भौतिक पूर्वाधार

भौतिक पूर्वाधार									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
प्रभाव	सुरक्षित आवासमा पहुँच	प्रतिशत	३४.११	४०.१३	४९.१२	५८.१४			
	निर्मित तटबन्ध	कि.मि.	२.५७	४	६	९			
	पहिरो रोकथाम	संख्या	९.३३	१२	१५	१८			
	बाढीबाट जोखिममा भएका बस्तीको संरक्षण	वटा	७.१००	८	९	१०			
	एक घण्टाको दुरीमा यातायातको पहुँच भएको जनसंख्या	प्रतिशत	८५.१००	८७.१००	९०.१००	९२.१००			
	बिद्यमान सडकको सर्वयाममा रुतरोन्नति	कि.मि.	२८.६७	३१.१३	३४.६९	३८.१६			
	टेलिभिजन प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	९.१३	१०.१०४	११.०५	१२.१५			
	प्रहरी भवन तथा चौकी निर्माण	संख्या	१.१००	२	२	३			
असर	बिद्युतको पहुँच पुगेको परिवार	प्रतिशत	२५.१७४	२८.३१	३१.१४	३४.१२६			
	स्थानीय तहमा गरिब तथा असहायलाई कानुनी सहायता अभियान	संख्या	५.१००	१०	२०	२०			
प्रतिफल	शसरोन्मुख/ बजारोन्मुख बस्ती क्षेत्रको पूर्वाधार विकास योजना		६	६	६	७			
	नक्सा पास गरी निर्माण भएका घर	प्रतिशत	०.१२२	०.१४	०.१९	१.१८			
	सिञ्चित क्षेत्र विस्तार	हे.मा	१३१.६७	१४५	१५९	१७५			
	बायो ग्यास प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	०.१४६	०.१४३	०.१४१	०.१३९			
	सौर्य उर्जा प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	२५.१००	२८	३०	३३			
	सिचाइ आयोजना	संख्या	२३.१००	२४	२५	२७			
	सिचाइ कुलोको लम्बाइ	कि.मि.	५१.१९३	५५	५७	६०			
	चालु र निर्माणधिन अवस्थामा रहेका आयोजनाहरू र उत्पादन क्षमता	कि. वा.	२०.६७	२०.६७	२०.६७	२०.६७			
	प्रस्तावित आयोजना र उत्पादन क्षमता	कि. वा.	२.१००	२	२	५			
	जलबिद्युत उत्पादनको सम्भावना	कि. वा.	१६५.६७	१६५.६७	१६५.६७	१६५.६७			
	चालु र निर्माणधिन अवस्थामा रहेका	कि. वा.	०.३३	०.३३	०.३३	२			

भौतिक पूर्वाधार									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
	आयोजनाहरु र उत्पादन क्षमता								
	वैकल्पिक उर्जाको उत्पादनको सम्भावना	कि. वा.	१।३३	१।३३	३	४			
	पालिका तथा वडा जोड्ने सडक निर्माण	कि.मि.	९७।००	११६	१४०	१६८			
	खण्डस्मिथ सडकमा स्तरोन्नती	कि.मि.	७०।००	८४	१०१	१२१			
	सडक निर्माण	कि.मि.	१२५।६७	१५१	१८१	२१७			
	पक्की कालोपत्रे सडक र स्लाब ढलान	कि.मि.	२३।००	२८।८	३५।९	४४।९			
	ग्राभेल सडक	कि.मि.	९।५०	१४।३	२१।४	३२।१			
	कच्ची/धुले सडक	कि.मि.	२२०।००	२३१।००	२४२।५५	२५४।६८			
	स्थायी सडक पहुँच भएको जनसङ्ख्या	संख्या	४३७५।००	५६८८	७३९४	९६१२			
	अस्थायी सडक पहुँच भएको जनसङ्ख्या	संख्या	२४७०९।००	२२२३८	२००१४	१८०१३			
	भोलुंगे पुल निर्माण	संख्या	७।००	७	८	८			
	इन्टरनेट प्रयोग कर्ता	प्रतिशत	४।२७	६।४१	९।६१	१४।४१			
	कर्मचारी तथा जन प्रतिनिधिहरुको आचारसंहिता कार्यान्वयन	प्रतिशत	२९।३५	३५	४२	५१			
	स्थानीय तहका न्यायिक समितिका पदाधिकारहरुलाई न्यायिक सचेतना तालिम	संख्या	२।००	३	४	५			

तालिका नं. २.४.४ मध्यकालिन नतिजा खाका - लोकतन्त्र, सुशासन तथा शान्ति सुरक्षा

लोकतन्त्र, सुशासन तथा शान्ति सुरक्षा									
नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.प.	के.त.वि.
प्रभाव	वन व्यवस्थापन तालिम प्राप्त सा.व.उ.स	संख्या	१२।००	१४	१६	१७			
	वनमा आधारित उद्यम प्रबर्द्धन	संख्या	५।००	६	७	८			
	बजार प्रबर्द्धन गरिएका वनजन्य उत्पादन	गोटा	८।००	१०	१५	२०			
	धार्मिक संस्थाहरुको संघटनात्मक प्रबर्द्धन	संख्या	३।००	३	४	६			

लोकतन्त्र, सुशासन तथा शान्ति सुरक्षा

नतिजा स्तर	सुचक	इकाइ	आधार वर्षको पार विन्दु २०७७/७८	अ. प. उ. २०७८/७९	अ. प. उ. २०७९/८०	अ. प. उ. २०८०/८१	पुष्टी गर्ने स्रोत		
							वि.शा.	वा.ष.	के.त.वि.
	साँस्कृतिक समूहहरुको संस्थागत प्रबर्द्धन	संख्या	७१००	७	७	८			
	परम्परागत पोषाक, बाजा, साँस्कृतिक प्रतिकहरुको प्रबर्द्धन	संख्या	११००	२	३	३			
असर	लेखा तथा कार्यालय ब्यवस्थान तालिम प्राप्त समूह	प्रतिशत	३१३३	३६७	४१०३	४१४४			
प्रतिफल	दीगो स्रोत परिचालन र प्रयोग बारेको अभिमुखिकरण लिएका उपभोक्ता	प्रतिशत	११८९	२१०८	२१२९	२१५१			
	वैज्ञानिक वार्षिक कार्ययोजना बनाउन सक्ने सा.व.उ.स.	प्रतिशत	०१९६	११९६	११३९	११६६			
	सा.व.उ.स.(कार्यसमिति) मा दलित सहभागिता	प्रतिशत	११९६	२१०६	२१९६	२१२७			
	सा.व.उ.स.(कार्य समिति) मा महिला सहभागिता	प्रतिशत	३५१७३	३६१४४	३७११७	३७१९२			
	प्रबर्द्धित कृषक समूह	संख्या	९१००	१०	११	१२			
	प्रबर्द्धित महिला कृषक समूह	संख्या	३११००	३१	३२	३२			
	प्रबर्द्धित दलित कृषक समूह	संख्या	११००	१	२	२			
	प्रबर्द्धित सिचाइ समूह	संख्या	११००	१	१	२			
	प्रबर्द्धित बचत समूह	संख्या	१०१००	१२	१२	१३			
	प्रबर्द्धित पशुपालक समूह	संख्या	९१००	१०	१०	१२			
	दर्ता भएका होटल, होमस्टे, खाजाघर	संख्या	४१००	५	६	७			
	होमस्टे, पर्यटन, होटल व्यवसायीहरुका लागि तालिम	संख्या	११००	२	३	४			

२.५ मध्यमकालीन बजेट खाका

तालिका नं.२.५.१ मध्यकालीन बजेट खाका- प्रक्षेपित व्यय अनुमान

	आधार वर्ष	प्रक्षेपित व्यय (चालु)				
	आ.व.२०७७/७८	आ.व.२०७८/७९	आ.व.२०७९/८०	आ.व.२०८०/८१	आ.व.२०८१/८२	आ.व.२०८२/८३
चालुगत खर्च (क)	२६९७२१०००	२९७५७४५११	३२८३२८३३९	३६२३१९९१८	३९९८६७३०३	४४१३८६६५२
क्षेत्रगत योजना		प्रक्षेपित व्यय (पूँजगत)				
आर्थिक क्षेत्र	२१८२४८१७३	२४०७७३८१४	२६५६६७५४६	२९३१६३६९१५	३२३५६४७७	३५७५०७९
कृषि पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास	१२२२१८९७६९	१३४८३१९७१५३	१४८७७३६०१५	१६४१७९६६१९३	१८११९६२७१	२००००४४४१४
भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण	२१८२४८१७३	२४०७७३८१४५	२६५६६७५४५६	२९३१६३६९१५२	३२३५६४७७	३५७५०७९४
श्रम तथा रोजगारी	१५२७७३७१२११	१६८५३९९६९१	१८५९६७०१०१९	२०५२१४५१६६६	२२६४९५३३३९	२५०००५५१५५
वैक तथा वित्तिय संस्था	१३०९४८९१०३८	१४४४६२८३०७	१५९४००२१८७४	१७५८९८२११७	१९४१३८८६२	२१४२९०४१७६
पर्यटन - ग्रामिण तथा स्थानीय पर्यटन	२१८२४८१७३	२४०७७३८१४५	२६५६६७५४५६	२९३१६३६९१५२	३२३५६४७७	३५७५०७९४
उद्योग, व्यापार र आपूर्ति व्यवस्था	२४००७२९१९०३	२६४८४८५१२२९	२९२२३३८६०२	३२२४८००६४७	३५५९२१२१४७	३९२८६५८१३
सामाजिक क्षेत्र	११२०९२४५६	१२३६६०३९८	१३६४४६८८३	१५०५६९१३५	१६६१८३१५५	१८३४३२९६६
शिक्षा	७२८६००९६६	८०३७९२५८१५६	८८६९०४७३१९	९७८६९९३७१९५	१०८०१९०५१	११९२३१४२८
स्वास्थ्य, पोषण तथा खाद्य सुरक्षा	१९०५५७७७१५७	२१०२२२६७६२	२३१९५९७०११	२५५९६७५३	२८२५११३६३	३११८३६०४१२
यूवा तथा खेलकुद	३३६२७७३६८९	३७०९८११९३४	४०९३४०६१४८८	४५१७०७४१०५९	४९८५४९४६४	५५०२९८८१९
अन्वेषण तथा सिर्जनात्मकता	३३६२७७३६८९	३७०९८११९३४	४०९३४०६१४८८	४५१७०७४१०५९	४९८५४९४६४	५५०२९८८१९
खानेपानी तथा सरसफाई	३३६२७७३६८९	३७०९८११९३४	४०९३४०६१४८८	४५१७०७४१०५९	४९८५४९४६४	५५०२९८८१९
लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीता	२२४१८४९१२६	२४७३२०७१९५६	२७२८९३७६५८	३०११३८२१७०६	३३२३६६३१०९	३६६८६५९१३२
लक्षित वर्ग उत्थान - महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक	५६०४६२२१८१५	६१८३०१९१८९	६८२२३४४१४६	७५२८४५६७६५	८३०९१५७१७३	९१७९६४८३
भाषा, संस्कृति, कला साहित्य	२२४१८४९१२६	२४७३२०७१९५६	२७२८९३७६५८	३०११३८२१७०६	३३२३६६३१०९	३६६८६५९१३२
भौतिक पूर्वाधार	८७६६४२३२१७	९६७११८११५	१०६७११११८	११७७५५७१८	१२९९६६९८६	१४३४५७५६०
आवास तथा वस्ती विकास	९६४३०६५१५९७	१०६३८२२९१९७	११७३८२२२१९५	१२९५३१२९१०२	१४२९६३६८१५	१५७८०३३१५
सडक तथा यातायात	४८८३२११६१३५	४८३५५५९०१७६	५३३५५५५८१८४	५८८७७८५९१८	६४९८३४९३१२	७१७२८७७९१८
सिंचाई	१३१४९६३४१९१	१४५०६६७७१२३	१६००६६६७६५	१७६६३३५७१७५	१९४९५०४८	२१५१८६३३१९

	आधार वर्ष	प्रक्षेपित व्यय (चालु)				
		आ.व. २०७७/७८	आ.व. २०७८/७९	आ.व. २०७९/८०	आ.व. २०८०/८१	आ.व. २०८१/८२
विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा	७८८९७८०१४३	८७०४००६३३६	९६०४०००१५९१	१०५९८०१४६५	११६९७०२८१८	१२९१११८०१४
सञ्चार तथा सूचना प्रणाली	८७६६४२३२७	९६७१११८१५१	१०६७११११७७	११७७५७७१८४	१२९९६६९१८६	१४३४५७५६
ढल विकास, फोहरमैला प्रशोधन पूर्वाधार	७०१३१३८६१६	७७३६८९४१५२१	८५३६८८९४१५५	९४२०४५७१४६९	१०३९७३५८१९	११४७६६०४१८
सार्वजनिक निर्माण	५२५९८५३१९६२	५८०२६७०१८९१	६४०२६६७१०६१	७०६५३४३१०२	७७९८०१९१८	८६०७४५३१५७
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	९७३२३६०	१०७३६७३९६	११८४६९१८४	१३०७३०७४१५	१४४२८७५२	१५९२६४५७
वन विकास तथा व्यवस्थापन	१९४६४७२	२१४७३४७१९१	२३६९३८३६८४	२६१४६१४१८९६	२८८५७५०१४६	३१८५२९१३६
जलाधार तथा जैविक विविधता संरक्षण	१४५९८५४	१६१०५१०१९३३	१७७७०३७७६३	१९६०९६११७२	२१६४३१२१८५	२३८८९६८१५२
वातावरण संरक्षण तथा प्रदुषण नियन्त्रण	९७३२३६	१०७३६७३१९५५	११८४६९१८४२	१३०७३०७१४४८	१४४२८७५१२३	१५९२६४५६८
जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तथा न्यूनीकरण	९७३२३६	१०७३६७३१९५५	११८४६९१८४२	१३०७३०७१४४८	१४४२८७५१२३	१५९२६४५६८
पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रण	२४३३०९०	२६८४१८४१८८८	२९६१७२९६०५	३२६८२६८६२	३६०७१८८१०८	३९८१६१४१२
विपद सचेतना, उद्धार तथा पुनस्थापना	१९४६४७२	२१४७३४७१९१	२३६९३८३६८४	२६१४६१४१८९६	२८८५७५०१४६	३१८५२९१३६
लोकतन्त्र, सुशासन तथा शान्ति सुरक्षा	९५६२०४३१७	१०५४८८४६६६	११६३९५९७१३	१२८४४२९५१७	१४१७६२४९	१५६४७७४४
सार्वजनिक तथा सामुदायिक नेतृत्व विकास	१९१२४०८१७४	२१०९७६९३२२	२३२७९१९१४७	२५६८८५९१३५	२८३५२४९१८३	३१२९५४८१७६
नीति तथा कानून तर्जुमा	९५६२०४३७	१०५४८८४६६१	११६३९५९७३५	१२८४४२९१५६७	१४१७६२४१९१	१५६४७७४३८
योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा जनसहभागिता	१४३४३०६१५५५	१५८२३२६१९९१	१७४५९३९६०२	१९२६६४४३५१	२१२६४३७३७	२३४७९६१५७
नियमनकारी संरचनाहरुको प्रवर्द्धन	९५६२०४३७	१०५४८८४६६१	११६३९५९७३५	१२८४४२९१५६७	१४१७६२४१९१	१५६४७७४३८
सामाजिक मेलमिलाप र शान्ति सुरक्षा	२३९०५१०१९२५	२६३७२११६५२	२९०९८९९३३७	३२११०७३१९१९	३५४४०६२१८	३९११९३५१९५
पारदर्शिता र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	१९१२४०८१७४	२१०९७६९३२२	२३२७९१९१४७	२५६८८५९१३५	२८३५२४९१८३	३१२९५४८१७६
योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	२४३३०९०	२६८४१८४१८९	२९६१७२९६१	३२६८२६८६२	३६०७१८८११	३९८१६१४१२
जम्मा बजेट पुँजीगत (ख)	२४३३०९०००	२६८४१८४८९	२९६१७२९६१	३२६८२६८६२	३६०७१८८०८	३९८१६१४२०
कुल बजेट (क+ख)	५१३०३००००	५६५९९३०००	६२४५०१३००	६८९१४६७८०	७६०५८६१११	८३९५४८०७२

स्रोत : योजना तयारी समूह, जेष्ठ, २०७८

तालिका नं. २.५.२ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रु. हजारमा)

विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रु. हजारमा)													
आर्थिक वर्षहरु	बजेट अनुमान						वित्तिय स्रोत						
	जम्मा बजेट	चालु		पुँजीगत		आन्तरिक		नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		अन्य	
		रु हजारमा	प्रतिशत	रु हजारमा	प्रतिशत	रु हजारमा	प्रतिशत	रु हजारमा	प्रतिशत	रु हजारमा	प्रतिशत	रु हजारमा	प्रतिशत
आ.व. २०७८/८९	५६५९९३०००	२९७५७४।५१	५२।५८	२६८४१८।४९	४७।४२	३८१८०।००	६।७	३०७६७०	५।४।३६	७७८०६।३०	१३।७५	१४२३३६।७०	२५।१५
आ.व. २०८९/८०	६२४५०९३००	३२८३२८।३४	५२।५७	२९६९७२।९६	४७।४३	४३९०७।००	७।०	३३८४३७	५।४।१९	८५५८६।९३	१३।७०	१५६५७०।३७	२५।०७
आ.व. २०८०/८१	६८९९४६७८०	३६२३९९।९२	५२।५८	३२६८२६।८६	४७।४२	५०४९३।०५	७।३	३७२२८०।७	५।४।०२	९४९४५।६२	१३।६६	१७२२२७।४९	२४।९९
आ.व. २०८१/८२	७६०५८६९९९	३९९८६७।३०	५२।५७	३६०७९।८९	४७।४३	५८०६७।०९	७।६	४०९५०।८	५।३।८४	९०३५६०।१९	१३।६२	१८९४५०।१५	२४।९९

२.६ वजेट विनियोजन र प्रक्षेपण बाँडफाँड

वित्तीय सुनिश्चितता योजना तयारीको अनिवार्य शर्त हुनु पर्छ अन्यथा योजना योजनामै सीमित रहन सक्छ । वस्तुपरक वित्तीय विश्लेषण हुनु र प्रभावकारी वित्तीय अनुसासन कायम गर्न सक्ने हो भने योजना कार्यान्वयनबाट गुणात्मक उपलब्धि प्राप्त गर्न सक्ने उदाहारणहरु पनि प्रसस्त छन् । आगामी वर्षहरुमा कुन शीर्षकमा कति अनुदान वा राजस्व प्राप्त हुन सक्छ भन्ने आधार विगतका वर्षहरुमा भएको खुद आयले दिन सक्छ र गत आ.व.हरुमा भएको आयलाई आधार मानेर आगामी वर्षहरुमा हुने आयको पूर्वअनुमान गर्ने चलन अनुरूप यहाँको आगामि वर्षहरुको प्रक्षेपण गरिएको छ ।

२.६.१ रणनीतिक स्तम्भका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान र प्रक्षेपण (पूँजीगत खर्च)

तालिका नं. २.६.१.१ रणनीतिक स्तम्भका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान र प्रक्षेपण (पूँजीगत खर्च)

रणनीतिक स्तम्भका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान र प्रक्षेपण (पूँजीगत खर्च)									
र. स. नं.	रणनीति	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संघोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	%	रकम	%	रकम	%	रकम	%
३५१	यस आवधिक योजनाले तोकेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू प्राप्त गर्दै नेपालको संविधान, सहस्राब्दी विकास लक्ष्य, नेपाल सरकारको पन्ध्रौं आवधिक योजना र बागमती प्रदेशको पहिलो आवधिक योजनाले अपेक्षा गरेको समृद्ध नेपाल सुखि नेपालीको परिकल्पना अनुरूप समावेशी तथा सहभागीतामुलक विकास सहितको न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्ने ।	३२३७९४०।८	१।३३	३५७९२९३।७२९	१।३३	३९४०४७७।२३	१।३३	४३४८३९६।६२२	१।३३
३५२	सडक, विद्युत, सिंचाई, सञ्चार लगायतका रणनीतिक र बहु उपयोगि पूर्वाधार विकास गर्दै कृषि, वन तथा जैविक विविधतामा आधारित आय मुलक, पर्यापर्यटन, खानी लगायतमा आधारित द्रुत तथा दिगो आर्थिक लाभ दिने खालका कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिने ।	८९२०३७२२।३२	३३।३७	८९५८३९४६।४६	३३।३७	९८८४६९२६।५२	३३।३७	१०९०७७५८३।४	३३।३७
३५३	गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, स्वच्छ खानेपानीमा सबैको समान पहुँच हुने गरी विस्तार गर्ने ।	१०५९८३९९२।१८	४३।२३	११६०३८०९।७६	४३।२३	१२८०३६४३६।९९	४३।२३	१४९२८८२०८।१	४३।२३
३५४	स्थानीय रोजगारी, आयआर्जन, लघु उद्यम, किसान लगानी कोष लगायतका सेवा तथा सुविधाहरू सिर्जना गरी व्यवस्थित बनाउने ।	४६९५६७८।६९	१।८९७	५०९२०९६।७२८	१।८९७	५६९८५३९।२६	१।८९७	६२०००४९।२४३	१।८९७
३५५	धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक सम्पदाहरूको संवर्द्धन र संरक्षण गरी पर्यटन उद्योगको विकास गर्ने ।	४४२४३३०।८६	१।८२	४८८०९२९।८	१।८२	५३८५६०९।१९	१।८२	५९४३०९९।६५८	१।८२
३५६	प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरण, सुरक्षित र एकिकृत बस्ती विकास, प्रभावकारी विपद व्यवस्थापन, जलवायु अनुकुलन वातावरण बचाउ तथा भू-क्षय नियन्त्रण गर्न निजी सार्वजनिक साभेदारी कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउने ।	२३५९६९५५।४८	९।७०	२६०३९२७८।७३	९।७०	२८७२२९९।२९५	९।७०	३९६९५७३४।४४	९।७०
३५७	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उच्च मूल्य अभिवृद्धियुक्त वहुवर्षे बाली विकास र प्राकृतिक स्रोतमा आधारित व्यवसाय	२५९४२७।०७	०।१९	२८६९९९।१५	०।१९	३९५७९३।०२	०।१९	३४८४७७।६०	०।१९

रणनीतिक स्तम्भका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान र प्रक्षेपण (पूँजीगत खर्च)									
र. स. नं.	रणनीति	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संघोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	%	रकम	%	रकम	%	रकम	%
	प्रवर्द्धन गर्न विशेष क्षेत्र पहिचान, खाद्य सुरक्षा रणनीतिक योजना नर्जुमा गरी आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने ।								
३।५।८	अन्योन्याश्रित र परिपूरक सामूदायिक चिन्तन, समावेशी र सह अस्तित्वको प्रत्याभूत हुने गरीको सुशासन कायम गर्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी क्षेत्रबाट प्रवाहहुने सेवाललाई पारदर्शी, जबाफदेही र नतिजामुखी बनाइने ।	६७३६००९।६७	२।७७	७४३९९६५।८६	२।७७	८९९९५४८।४९	२।७७	९०४८२०९।६७	२।७७
३।५।९	सवै किसिमका विभेदको अन्त्य गरी सामाजिक समावेशिकरण अभिवृद्धि गर्ने ।	९२९४९३९९।६	४।९९	९३४०३२०८।८२	४।९९	९४७८९९००।६	४।९९	९६३९९७७२।५३	४।९९
३।५।१०	विपन्न वर्ग लक्षित सशक्तीकरणको कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।								
३।५।११	सहकारी मार्फत सामूहिक कृषि उत्पादन र बजारिकरणको व्यवस्था मिलाउने ।	९९०३९४८।३४	०।७८	२९००४३९।९	०।७८	२३९७६२४।५२	०।७८	२५५७४९८।६६	०।७८
३।५।१२	जनसहभागिताका आधारमा विकास निर्माणका योजनाहरु परिचालन गर्ने ।								
	जम्मा	२४३३०८९९।७१००	१००	२६८४९८४८८।७९	१००	२९६९७२९६०।५४	१००	३२६८२६८६९।९६	१००

२.६.२ प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका नं. २.६.२.१ प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण								
प्राथमिकता क्रम	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संघोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
	रकम	%	रकम	%	रकम	%	रकम	%
पहिलो (p1)	९७६६७००९७	७२।६९९	९९४९०२४५९	७२।६९९	२९५०५५३६४	७२।६९९	२३७३९३५९।४	७२।६९९
दोस्रो (p2)	५७३९९६९८।५	२३।५६	६३२२६९७७	२३।५६	६९७६३७६।४	२३।५६	७६९८४३९३।८५	२३।५६
तेस्रो (p3)	९३२७२८४।७९	३।८३	९०२८९८६०	३।८३	९९३५३८३२	३।८३	९२५२८९५३।६९	३।८३

प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण								
प्राथमिकता क्रम	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संपोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
	रकम	%	रकम	%	रकम	%	रकम	%
जम्मा	२४३३०९,०००	१००।००	२६८४९८४८९	१००।००	२९६९७२९६९	१००।००	३२६८२६८६२	१००।०००

२.६.३ दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका नं.२.६.३.१ दीगो विकास लक्षका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान

दीगो विकास लक्षका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान									
क्र.स.	दी. वि. ल.	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संपोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	सबै ठाउँबाट सबै स्वरूपका गरिवीको अन्त्य	६३४५०९८।४	२।६९	६९९९९९२।५६	२।६९	७७२३७०३।५२	२।६९	८५२३९०६।८४	२।६९
२	भोकमरीको अन्त्य गर्ने,खाद्य सुरक्षा उन्नत पोषण प्राप्त गर्ने र दिगो कृषिको प्रवर्द्धन गर्ने	३९५६६५९६	१६।२६	४३६४९८६८।६९	१६।२६	४८९६३२६५।९९	१६।२६	५३९४८९६३।०५	१६।२६
३	सबै उमेर समूहका व्यक्तिका लागि स्वस्थ जीवनको सुनिश्चितता गर्दै समृद्ध जीवनस्तर प्रवर्द्धन गर्ने	२७६०३७८।२	१।९३	३०४५२४९।२८	१।९३	३३६०९२८।०५	१।९३	३७०७९०९।३९	१।९३
४	सबैका लागि समावेशी तथा समतामूलक गुणस्तरीय शिक्षाकोसुनिश्चित गर्ने तथा जीवनपर्यन्त सिकाइ अवसरहरुको प्रवर्द्धन गर्ने	७२८७९२२९	२९।९५	८०४००३५६।२६	२९।९५	८८७९३७५३।०९	२९।९५	९७८९५६२६।५४	२९।९५
५	लैङ्गिक समानता हासिल गर्ने तथा सबै महिला तथा किशोरीहरुको सशक्तिकरण गर्ने	२९९९६३८।५	१।२०	३२२०९४५।९७	१।२०	३५५३९९०।९०६	१।२०	३९२९८२८।९६४	१।२०
६	६.सबैका लागि पानी तथा सरसफाइको दिगो व्यवस्थापन र उपलब्धताको सुनिश्चित गर्न	१०६३६६०९	४।३७	११७३४२९७।६९	४।३७	१२९४७६२४।०७	४।३७	१४२८७७०३।९७	४।३७
७	७.सबैका लागि किराया,भरपर्दो, र आधुनिक ऊर्जामा पहुँच सुनिश्चित गर्ने	८९७७२४२।९	३।३६	९०२९९३४।३४	३।३६	९९५३९९९।६३६	३।३६	१०९८४९५०।३२	३।३६

दीगो विकास लक्षका आधारमा आगामि तीन वर्षको बजेट अनुमान

क्र.स.	दी. वि. ल.	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संषोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
८	नियमित,समावेशी तथा दिगो आर्थिक वृद्धि,पूर्वा र उत्पादनमूलक रोजगारी तथा सबैका लागि मर्यादित कामको प्रवर्द्धन गर्ने	४९९७०९५	२१०५३८	५५९२७९५।२९५	२१०५३८०६९	६०८२८९८।२४९	२१०५३८०६९	६७९२३८९।९२८	२१०५३८
९	मजबुत पूर्वाधारको निर्माण,समावेशी र दिगो औद्योगिकीकरणको प्रवर्द्धन तथा नविन खोजको प्रोत्साहन गर्ने	५५८४९०५७	२२।९५	६९६९२६७९।३६	२२।९५	६७९८३४३०।४९	२२।९५	७५०९९७९५।४५	२२।९५
१०	मुलुकभित्र र मसलसकहरुबीचको असमानता ३६।उने	१०७०२९२	०।४४	११८०७४६।१५८	०।४४	१३०२८३५।३९९	०।४४	१४३७६७८।७६६	०।४४
११	शहर तथा मानव बसोवासलाई समावेशी,सुरक्षित,उत्थानशील र दिगो बनाउने	१५०३५९९५	६।१८	१६५८७७९०।१३	६।१८	१८३०२८७९।३६	६।१८	२०९९७२२७।३७	६।१८
१२	दिगो उपभोग र उत्पादन प्रणाली सुनिश्चित गर्ने	२४५२२९।१	१।००७९	२७०५२८२।५८९	१।००७८६	२९८५००८।८	१।००७८६	३२९३९५७।२९९	१।००७९
१३	जलवायु परिवर्तन र यसको असर नियन्त्रण गर्न तत्काल कार्य गर्ने	१३८२७३९।७	०।५७	१५२५४३८।४९	०।५७	१६८३९६८।७३८	०।५७	१८५७३७६।७०	०।५७
१५	थलीय पारिस्थिक प्रणालीको संरक्षण,पुर्नभरण र दिगो प्रयोगको प्रवर्द्धन गर्ने ,वनको दिगो व्यवस्थापन गर्ने,मरुभूमिकरण नियन्त्रण गर्ने र भू-क्षय रोक्ने तथा उत्थानउने एवं जैविक विविधताको नोक्सान हुन नदिने।	५७३२८६९।९	२।३६	६३२४५०२।१९७	२।३६	६९७८४५५।६३६	२।३६	७७००७२५।७९।४	२।३६
१६	दिगोविकासका लागि शान्तिपूर्वा र समावेशी समाजहरुको प्रवर्द्धन गर्ने,सबैको न्यायमा पहुँच स्थापना गर्ने र प्रभावकारी,उत्तरदायी तथा समावेशी संस्थाहरुको निर्माण गर्ने	१३९९३८२०	५।४२	१४५५५४२२।०२	५।४२	१६०६०४५२।६६	५।४२	१७७२२७०९।५९	५।४२
१७	दिगो विकासको लागि विश्वव्यापी साभेदारीको पुनर्ताजगी गर्ने र कार्यान्वयनका लागि स्रोत साधनहरु सुदृग् गर्ने।	३९०९४२।१४	०।१३	३४२९४८।८०९५	०।१३	३७७५२६।९९६४	०।१३	४९६६०९।०४०५	०।१३
	जम्मा	२४३३०९०००	१००।१०	२६८४९८४८८।८०	१००।१०	२९६९७२९६०।५	१००।१०	३२६८२६८६९।९६	१००।१०

२.६.४ लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका नं. २.६.४.१ लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण									
का.सं	प्राथमिकता क्रम	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संपोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	निर्दिष्ट	५७०८७९८६९९	२।३५	६२९७९४६।७२	२।३५	६९४९९५४।४९	२।३५	७६६८३९९।९	२।३५
२	तटस्थ	२३७६००२०९।३	९७।६५	२६२९२०५४२	९७।६५	२८९२२३८०६	९७।६५	३९९९५८४७०	९७।६५
	जम्मा	२४३३०९०००	१००	२६८४९८४८९	१००	२९६९७२९६९	१००	३२६८२६८६२	१००

२.६.५ जलवायु संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका नं. २.६.५.१ जलवायु संकेतका आधारमा प्रक्षेपित बजेट बाडफाँड स्थिति

जलवायु संकेतका आधारमा प्रक्षेपित बजेट बाडफाँड स्थिति									
का.संख्या	प्राथमिकता क्रम	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संपोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	निर्दिष्ट	२९००८८७५९	८६।३४६	२३९७६९९९।२	८६।३४६	२५५७३४९२।८	८६।३४६	२८२२०३४९४	८६।३४६
२	तटस्थ	३३२२०२४०।८	९३।६५४	३६६४८५६९।६३	९३।६५४	४०४३८०३९।७३	९३।६५४	४४६२३३६।८	९३।६५४
	जम्मा	२४३३०९०००	१००	२६८४९८४८।८	१००	२९६९७२९६०।५	१००	३२६८२६८६२	१००

२.७ विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका नं. २.७.१ समष्टीगत योजना, बजेट र आगामी तीन वर्षको अनुमान

समष्टीगत योजना, बजेट र आगामी तीन वर्षको अनुमान									
आयोजना क्षेत्र	आयोजना संख्या	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संपोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
आर्थिक	३८	२९८२४८९७।३	८।९७	२४०७७९३८।४५	८।९७	२६५६६७९।४६	८।९७	२९३९६३६९।५२	८।९७
सामाजिक	५०	९९२०९२४५६।३	४६।०७	९२३६६०३९७।८	४६।०७	९३६४४६८८।३	४६।०७	९५०५६९९३५।३	४६।०७

समष्टीगत योजना, बजेट र आगामी तीन बर्षको अनुमान									
आयोजना क्षेत्र	आयोजना संख्या	गत अ.व.को यथार्थ		चालु आ.व. को संघोधित अनुमान		आ.व. २०७९/८० को प्रक्षेपण		आ.व. २०८०/८१ को प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
पूर्वाधार	५२	८७६६४२३२।७	३६।०३	९६७१११८१।५१	३६।०३	१०६७११११८	३६।०३	११७७५५७१८।४	३६।०३
वन रवातावरण	२९	९७३२३६०	४	१०७३६७३९।५५	४	११८४६९१८।४	४	१३०७३०७४।४८	४
लोकतन्त्र	१८	९५६२०४३।७	३।९३	१०५४८८४६।६१	३।९३	११६३९५९७।३	३।९३	१२८४४२९५।६७	३।९३
अनुगमन र मूल्यांकन	१	२४३३०९०	१	२६८४१८४।८८८	१	२९६१७२९।६१	१	३२६८२६८।६२	१
जम्मा		२४३३०९०००	१००	२६८४१८४८८।८	१००	२९६१७२९६१	१००	३२६८२६८६२	१००

परिच्छेद ३ : आर्थिक क्षेत्र

३.१ वर्तमान अवस्था

राक्सिराड गाउँपालिकाको जम्मा क्षेत्रफल २२६.७ ब. क. मि. छ। पालिका भरिमा खेती योग्य जमीन ८३.५६७ ब. कि. मि रहेको छ र यो कूल क्षेत्रफलको ३६.८६ प्रतिशत हो। राक्सिराड गाउँपालिकाका बासिन्दाको प्रमुख पेशा कृषि तथा पशुपालन हो। आधार वर्षको पारविन्दुमा कृषि क्षेत्रले २१ करोड ५६ लाख रुपियाँ बराबरको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा योगदान दिएको छ। हाल धान, मकै, गहुँ, कोदो लगायतका खाद्यान्न बाली आयात गरी गाउँपालिकाको माग धान्न परेको छ। आधार वर्षमा धान, मकै, गहुँ, कोदो, फापर लगायतको खाद्यान्न बाली ५,२६,६४५ कि.ग्रा. प्रतिवर्ष आयात भएको छ भने जम्मा ६,००० कि.ग्रा. प्रतिवर्ष निर्यात भएको छ। ७ वटा सहकारी मार्फत ३६.१९ प्रतिशत परिवार सहकारीका सदस्य बनेका छन्। कृषि र पशुपंक्षी पालनको क्षेत्रमा ८२ प्रतिशत श्रम शक्ति आबद्ध छ। आय आर्जनका आधारमा रु. २० हजार भन्दा कम आम्दानी गर्ने परिवार ४३ प्रतिशत छन् भने ३२ प्रतिशत परिवारले रु. २१ -५० हजार सम्म आम्दानी गर्छन्। त्यसैगरी रु. ५१ हजार भन्दा बढी आम्दानी गर्ने परिवार २५ प्रतिशत छन्। वैदेशिक रोजगारीमा ६९ महिला र ३४५ पुरुष गएका छन्। औद्योगिक लगानीमा ३.७० प्रतिशत वार्षिक वृद्धि हुनु, ३ वटा लघु र मध्यम उद्योग सञ्चालनमा रहनु, काठमा आधारित ६ वटा लघु उद्यम तथा उद्योगहरूको सञ्चालन, उद्यमशील एवम् सीपयुक्त जनशक्तिको उत्पादन बढ्दै जानु, १२६ वटा व्यवसाय सञ्चालनमा हुनुले राक्सिराडमा उद्योग तथा वाणिज्यको विकासले गति लिन थालेको अवस्थालाई इंगित गर्दछ।

३.२ अवसर र चुनौति

गाउँपालिकामा स्थानीय घरेलु उद्योगको विकास र विस्तार गर्ने सम्भावना रहेको र सृजनशील युवालाई स्वरोजगारका लागि प्रवर्द्धन गर्न सकेका खण्डमा स्वतः रोजगारीको अवसर सिर्जना हुने सम्भावना देखिन्छ। कृषि सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारी लगायतका सहकारीले ग्रामीण आर्थिक क्रियाकलापलाई सक्रिय बनाई न्यून आय भएका जनताको जीवन उकास्नमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्ने सम्भावना देखिन्छ। बैंकको संख्या बढाई वित्तीय सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ। कृषि सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारी लगायतका सहकारीले ग्रामीण आर्थिक क्रियाकलापलाई सक्रिय बनाई न्यून आय भएका जनताको जीवन उकास्नमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्ने सम्भावना देखिन्छ। विभिन्न मन्दिर र स्तुपाहरूको उचित व्यवस्थापन र सम्बर्द्धन गर्न सकेको खण्डमा धार्मिक पर्यटनको विकास गर्न सकिन्छ, यस्तै गरी अग्ला स्थानमा रहेका पहाडहरूको प्रचार प्रसार गर्न सकेमा राक्सिराडलाई चर्चित पर्यटकीय गन्तव्य स्थलको रूपमा विकास गर्न सकिन्छ।

धेरै मानिस कृषि पेसामा संलग्न भएको वर्तमान अवस्थामा बेमौसमी खेती एवम् व्यावसायिक खेतीबारे किसानलाई व्यवस्थित तरिकाले अवगत गराउन सकेको खण्डमा तरकारी एवम् अन्नबालीमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर गराउन सकिन्छ। तर यहाँ आदिवासी जनजातिको उल्लेख्य उपस्थिति भएको र ती जातिहरू शिक्षामा पछाडि परेकाले कृषि उपज उत्पादन वृद्धि गर्नु चुनौतीपूर्ण देखिन्छ। उर्वर भूमिको रासायनिक मल बिना नै प्रयोग गर्न सकिएमा र उपलब्ध फाँटको उत्तम उपयोग गर्न सकेमा यहाँको भूमिमा कृषि उपजको राम्रो उत्पादन हुने सम्भावना देखिन्छ।

तर भूमिमा रासायनिक मल प्रयोगको रोकथाम गर्नु थप चुनौतीपूर्ण देखिन्छ । पर्यटन पूर्वाधारको व्यवस्थित विकास गरी पर्यटन क्षेत्रको व्यापक प्रचार प्रसार गर्न सकेमा पर्यटन क्षेत्रको विकासले गति लिनेमा कुनै द्विविधा छैन ।

३.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधि र बजेट अनुमान

उपलब्ध भएका सिमित स्रोत साधनहरूको उच्चतम उपयोग आजको आवश्यकता रहेको छ । जसका लागि कार्य ढाँचा आवश्यकता पर्दछ । कार्य ढाँचा निर्माणका लागि योजना तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । योजना तयारको क्रममा स्थानीय वासिहरूसंग भएका समूह छलफल, वडा र पालिका स्तरका भेला, विज्ञसंग भएका विशेष कुराकानी आदिका आधारमा योजनाछनौट गरिएका छन् । आर्थिक क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउने विभिन्न सूचकहरूलाई प्राथमिकतामा राखेर तयार तयार गरिएका योजनाहरूका लागि आवश्यक पर्ने बजेट अनुमान गरिएको र बजेट अनुमान गर्दा विगतको बजेट प्रवृत्तिका आधारमा हुने अनुमानित रकम र अहिलेको सामान्य लागत अनुमान गरी दुबै अङ्क राखिएका छन् ।

३.४ कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास

तालिका नं. ३.४.१ कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकासका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय / सहकारी	गौ. स. क्षे
१	भु-उपयोग योजना बनाई स्थानीय भुगोल अनुसार कृषिलाई मुख्य श्रोतको रूपमा विकास गरी व्यवसायीकरण र यान्त्रीकरण गर्ने	कृषि व्यवसायिकरण र यान्त्रीकरण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	४९७८४११	१२००००००	-७०२१५८८६			
२	उत्पादित कृषि उपजको बजारीकरण गर्ने	कृषि बजारीकरण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	६२२३०१४	१५००००००	-८७७६९८५१७६			
३	माटोको उर्वराशक्ति वढाउन प्राङ्गारिक मल प्रवर्द्धन	प्राङ्गारिक मल प्रवर्द्धन	२०७८-०७९	१०३७९६९	२५०००००	-१४६२८३०१९६			
४	कृषि तालिम र अनुदानलाई क्रमवद्ध व्यवस्थापन गर्ने	क्षमता विकास	२०७८-०७९	२०७४३३८	५०००००	-२९२५६६१९२			
५	गोठ सुधार कार्यक्रम	कृषि व्यवसायिकरण	२०७८-०७९	२०७४३३८	५०००००	-२९२५६६१९२			
६	अर्गानिक खेती प्रोत्साहन	अर्गानिक खेती प्रोत्साहन	२०७८-०७९	२०७४३३८	५०००००	-२९२५६६१९२			
७	पकेट क्षेत्र घोषणा र कार्यन्यवयन	पकेट क्षेत्र	२०७८-०७९	२०७४३३८	५०००००	-२९२५६६१९२			
८	पशु तथा पंक्षी पालनलाई व्यवस्थित बनाउने	कृषि व्यवसायिकरण	२०७८-०७९	२०७४३३८	५०००००	-२९२५६६१९२			
९	मौरी तथा मत्स्य पालनका लागि पकेट क्षेत्रको व्यवस्थापन गर्ने	पकेट क्षेत्र	२०७८-०७९	२०७४३३८	५०००००	-२९२५६६१९२			
	जम्मा			१३४८३१९८	३२५०००००	-१९०१६८०२१५			

३.५ भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण

तालिका नं. ३.५.१ भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	सहकारी संस्थाहरुको अनुगमन, निरीक्षण र मुल्याङ्कन	सहकारी व्यवस्थापन	२०७८□०७९-२०७९□०८०	७१३३९६।७	८०००००	-८६६०३।३०५३			
२	सहकारी संस्थाहरुको क्षमता विकासका लागि तालिम	क्षमता विकास	२०७८□०७९-२०७९□०८०	५३५०४७।५	६०००००	-६४९५२।४७९			
३	आवश्यकता अनुसार सहकारी संस्थाहरुको एकिकरण गर्ने	सहकारी एकिकरण	२०७८□०७९-२०७९□०८०	७१३३९६।७	८०००००	-८६६०३।३०५३			
४	बाँझो जमिनलाई प्रयोगमा ल्याउन नीती निर्माण गर्ने	भुउपयोग नीति	२०७८□०७९-२०७९□०८०	४४५८७२।९	५०००००	-५४१२७।०६५८			
	जम्मा			२४०७७१।४	२७०००००	-२९२२८६।१५५			

३.६ श्रम तथा रोजगारी

तालिका नं. ३.६.१ श्रम तथा रोजगारीका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	स्थानीय श्रोत साधनको सदुपयोग हुने गरी कार्यक्रम संचालन	रोजगारी सिर्जना	२०७८□०७९-२०८०□०८१	१५९०००	२५०००००	-२३४१०००।०३			
२	कोभिडका कारण वैदेशिक रोजगारबाट फर्कनेहरुका लागि रोजगार सिर्जना गर्ने	रोजगारी सिर्जना	२०७८□०७९	२८६१९९।९	४५०००००	-४२१३८००।०५			
३	स्थानीय जडिवुटी, फलफुल, वनस्पतीमा लगानी बढाउने	रोजगारी सिर्जना	२०७८□०७९	२८६१९९।९	४५०००००	-४२१३८००।०५			
४	अर्गानिक खेती तथा पशुपालनमा रोजगारी सिर्जना गर्ने योजना	रोजगारी सिर्जना	२०७८□०७९-२०८०□०८१	९५३९९९।८	१५००००००	-१४०४६०००।२			
	जम्मा			१६८५४००	२६५०००००	-२४८१४६००।३			

३.७ बैंक तथा वित्तीय संस्था

तालिका नं. ३.४.१ बैंक तथा वित्तीय संस्थाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	बैंक मार्फत स्थानीय स्तरमा चेतना मुलक कार्यक्रम संचालन	बैंकिङ्ग प्रणाली विकास	२०७८०७९-२०८००८१	९५०४१३।४	१२५०००००	-११५४९५८६।६			
२	आर्थिक अनुशासन कायम गर्न बैंक मार्फत कारोवारलाई अनिवार्य बनाउने	आर्थिक अनुशासन कायम	२०७८०७९-२०८००८१	१५२०६६।१	२००००००	-१८४७९३३।८६			
३	वित्तीय संस्थाहरु सँगको सहकार्यमा साभेदारी मुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	साभेदारी कार्यक्रम	२०७८०७९-२०८००८१	३४२९४८।८	४५०००००	-४१५७८५१।१९			
	जम्मा			१४४४६२८	१९००००००	-१७५५५३७१।७			

३.८ पर्यटन- ग्राणीण तथा स्थानीय पर्यटन

तालिका नं. ३.८.१ पर्यटन- ग्राणीण तथा स्थानीय पर्यटनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	चेपाड, तामाड होमस्टे कार्यक्रम	पर्यटन विकास	२०७८०७९-२०८००८१	१९००८२।७	१५०००००	-१३०९९१७।३३			
२	चेपाड पुरातात्विक संग्रालय तथा कोसेली घर निर्माण	पर्यटन विकास	२०७८०७९-२०८००८१	१९००८२।७	१५०००००	-१३०९९१७।३३			
३	भिम्वुड पर्यटन तथा जडीवुटी पार्क निर्माण	पर्यटन विकास	२०७८०७९-२०८००८१	१९००८२।७	१५०००००	-१३०९९१७।३३			
४	जलपरी भरना, चमेरे गुफा संरक्षण कार्यक्रम	पर्यटन विकास	२०७८०७९-२०७९०८०	१९००८२।७	१५०००००	-१३०९९१७।३३			
५	किन्दराड बुडामहादेव गुफा संरक्षण कार्यक्रम	पर्यटन विकास	२०७८०७९-२०७९०८०	१९००८२।७	१५०००००	-१३०९९१७।३३			
६	सिलिङ्गे बुर्जाडाँडा पर्यटकिय पैदल मार्ग निर्माण	पर्यटन विकास	२०७८०७९-२०८००८१	१९००८२।७	१५०००००	-१३०९९१७।३३			
७	सिलाधुनी प्याराग्लाइडिङ्ग तथा बञ्जी जम्पीङ्ग योजना	पर्यटन	२०७८०७९-	१९००८२।७	१५०००००	-१३०९९१७।३३			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/ सहकारी	गै. स. क्षे
			२०८०□०८१						
८	सिशा तथा जस्ता खानीको उत्खनन् तथा निकाशीका लागि सहजीकरण गर्ने	सहज आपूर्ति व्यवस्था	२०७८□०७९- २०८०□०८१	६३५६३।६५	१२०००००	-१३६४३६।३५			
	जम्मा			२६४८४८५	५०००००००	-			

परिच्छेद ४: सामाजिक क्षेत्र

४.१ वर्तमान अवस्था

गाउँपालिकाको विद्यमान सामाजिक परिवेशलाई हेर्दा पालिकाको चौतर्फी विकासका लागि गाउँपालिकाबासीको क्षमता विकास गरी गुणस्तरीय शिक्षाको अभिवृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ । न्यून साक्षरता दर (६३.९६ प्रतिशत) गाउँपालिकाको दिगो विकासका लागि बाधक बनेको छ । गाउँपालिकामा ५३ वटा सामुदायिक विद्यालय र ६ वटा संस्थागत विद्यालयले सञ्चालित भए पनि विद्यालय नजाने बालबालिकाको संख्या धेरै छ ५-१८ वर्षका विद्यालय नगएका बालकको संख्या १४.४८ प्रतिशत र बालिकाको संख्या १०.६७ प्रतिशत रहेको छ । जम्मा ४४.६३ प्रतिशत विद्यालयमा मात्र खानेपानीको सुविधा हुनु, बालमैत्री पूर्वाधार भएका सार्वजनिक विद्यालयको संख्या २५.८६ प्रतिशत, बालबालिकामैत्री शौचालय भएको विद्यालय संख्या जम्मा ४६.९३ प्रतिशत हुनुले विद्यालयलाई बालमैत्री बनाउन व्यापक पहल गरिनुपर्ने अवस्था देखिन्छ । जम्मा ५ वटा विद्यालयमा कम्प्युटर ल्याव र २ वटा विद्यालयमा विज्ञान ल्यावको व्यवस्था छ । गाउँपालिकामा ५ वटा स्वास्थ्यचौकी मार्फत स्वास्थ्य सुविधा प्रदान गरिदै आइएको छ । अभै पनि ५ वटा वडा स्वास्थ्य चौकी विहीन छन् । प्रसुति र गर्भवती जाचको सेवा लिएका महिलाको संख्या ५१.११ प्रतिशत छ ।

आवधिक योजना निर्माणको समयसम्ममा राक्सिराडका ४३.१९ प्रतिशत, ३५.४१ प्रतिशत, १७.६४ प्रतिशत र ३.७६ प्रतिशत जनताले क्रमशः पाइपको पानी, खुला कुवाको पानी, मूलको पानी र नदीको पानीलाई खानेपानीको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेका छन् । हालसम्म सुरक्षित खानेपानी पुगेको जनसंख्या जम्मा ४७.६५ प्रतिशत रहेको छ । अभै पनि १७.९६ प्रतिशत परिवारसँग शौचालयको पहुँच छैन । प्राकृतिक स्रोतको उपयोगमा ६.५२ प्रतिशत स्थानीय समुदायको लगानी रहेको छ । गाउँपालिकाको नीति निर्णायक तहमा ३३.७० प्रतिशत महिलाको पहुँच पुगेको छ । । हाल १५ देखि ३९ वर्ष उमेर समूको युवा जनसंख्यामध्ये ७.१३ प्रतिशत युवा कामको खोजीमा विदेशिएका छन् । ६८ प्रतिशत युवा बेरोजगार रहेका छन् । १५ -४९ वर्ष उमेर समूहका महिलामध्ये २.१ प्रतिशत महिला विदेशिएका छन् भने २.०१ प्रतिशत महिलाले मात्रै रोजगारीको अवसर प्राप्त गरेको छन् ।

४.२ अवसर तथा चुनौतीहरू

पिछडिएका वर्ग, महिला, दलित र युवालाई आवश्यक सीप एवम् शिक्षा प्राप्त गर्ने अवसरको सिर्जना गर्न सकेमा आय आर्जनका अवसरहरूको सिर्जना भइ समाजमा समानता कायम गर्न मद्दत पुग्नेछ । विद्यमान सामाजिक परिवेशमा क्षमता वृद्धिका कार्यक्रमहरूको सञ्चालन गर्नु चुनौतीपूर्ण देखिन्छ । आर्थिक स्रोतको व्यवस्था गर्नु, दक्ष स्वास्थ्य जनशक्तिको विस्तार गर्नु, आदिवासी एवम् पिछडिएका क्षेत्रमा बसोबास गर्ने बासिन्दामा चेतनाको स्तर बढाउनु, पोषणयुक्त खाद्य पदार्थको व्यवस्था गर्नु, मानव सिर्जित प्रदूषण नियन्त्रण गर्नु, निमोनिया र भ्रूणहत्या बाट प्रभावित बालबालिकाको संख्या न्यूनीकरण गर्नु यस क्षेत्रका चुनौतीहरू हुन् ।

विद्यालय पूर्वाधारको अभाव,पढाइ छाड्ने दर घटाउनु, निशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गर्नु, सुगम स्थानमा वैकल्पिक शिक्षाको पहुँच बढाउनु चुनौतीपूर्ण देखिन्छ । विस्तारै भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्दै जनचेतना फैलाउँदै औपचारिक शिक्षाका साथसाथै अनौपचारिक शिक्षाको व्यवस्था गर्न सकेमा शिक्षित र समृद्ध समाज बनाउने सम्भावना देखिन्छ । समाजमा स्वास्थ्य संस्थाको सुदृढीकरण गर्दै

आवश्यक चिकित्सकको व्यवस्था गरी स्वस्थ समाजको निर्माण गर्ने अवसर छ । शिक्षाको स्थितिमा सुधार आउनु, आर्थिक क्रियाकलापमा विस्तार हुँदै जानु, सबै वडामा स्वास्थ्य चौकीको स्थापना हुनु, सडक सञ्चालको विस्तार हुनु यस क्षेत्रका अवसरहरु हुन् । युवामा बढ्दै गएको चेतनाको स्तर, व्यावसायिक क्रियाकलापमा बढ्दो सहभागिता, गाउँपालिकाद्वारा युवा लक्षित कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनु, युवाको शैक्षिक स्थितिमा सुधार आउनु यस क्षेत्रका अवसरहरु हुन् ।

४.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान

उपलब्ध भएका सिमित स्रोत साधनहरुको उच्चतम उपयोग आजको आवश्यकता रहेको छ । जसका लागि कार्य ढाँचा आवश्यकता पर्दछ । कार्य ढाँचा निर्माणका लागि योजना तयार गनुपर्ने देखिन्छ । योजना तयारको क्रममा स्थानीय बासीहरूसँग भएका समूह छलफल, वडा र पालिका स्तरका भेला, विज्ञसँग भएका विशेष कुराकानी आदिका आधारमा योजनाछनौट गरिएका छन् । आर्थिक क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउने विभिन्न सूचकहरुलाई प्राथमिकतामा राखेर तयार गरिएका योजनाहरुका लागि आवश्यक पर्ने बजेट अनुमान गरिएको र बजेट अनुमान गर्दा विगतको बजेट प्रवृत्तिका आधारमा हुने अनुमानित रकम र अहिलेको सामान्य लागत अनुमान गरी दुबै अंक राखिएका छन् ।

४.४ शिक्षा

तालिका नं. ४.४.१ शिक्षाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	सुर्यदय मा. वि.वाली विज्ञान अध्ययन क्याम्पस निर्माण	शिक्षामा पहुँच	२०७८-०७९-२०८०-०८१	३०१९,७१२६	५५००००००	-२४८०२८७४।२			
२	सिपमा आधारित शिक्षा कार्यक्रम	प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन	२०७८-०७९-२०७९-०८०	६५८८४६४	१२००००००	-५४११५३६।१८			
३	सामुदायिक विद्यालयहरुको क्षमता वृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रम	क्षमता विकास	२०७८-०७९	१३७२५९७	२५०००००	-११२७४०३।३७			
४	शैक्षिक भ्रमण तथा अवलोकन	क्षमता विकास	२०७८-०७९	१३७२५९७	२५०००००	-११२७४०३।३७			
५	सवै विद्यालयहरुमा पुस्तकालय निर्माणमा जोड	निशुल्क शिक्षा	२०७८-०७९	४३९२३०।९	८०००००	-३६०७६९।०७९			
६	सवै विद्यालयमा इन्टरनेटको पहुँच तथा पठनपाठनमा सुचना प्रविधिको प्रयोग	सुचना प्रविधिको प्रयोग	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३८४३२७०६	७०००००००	-३१५६७२९।४४			
७	सवै विद्यालय स्थानीय पाठ्यक्रम लागु	स्थानीय शिक्षामा पहुँच	२०७८-०७९	१९७६५३९	३६०००००	-१६२३४६०।८५			
	जम्मा			८०३७९२५९	१४६४०००००	-६६०२०७४१।४			

४.५ स्वास्थ्य, पोषण तथा खाद्य सुरक्षा

तालिका नं. ४.५.१ स्वास्थ्य, पोषण तथा खाद्य सुरक्षाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	सुत्केरी आमा पोषिलो खाना कार्यक्रम	सुरक्षित मातृत्व	२०७८-०७९	२७४८००९	२००००००	७४८००८।८३९८			
२	चैनपुर अस्पताल निर्माण १५ बेड	स्वास्थ्य सेवाको	२०७८-०७९-	६८७००२२	५००००००	१८७००२२।०९९			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय ब्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
		पहुँच	२०८०-०८१						
३	खैराङ ५ बेड अस्पताल निर्माण	स्वास्थ्य सेवाको पहुँच	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३४३५०११	२५०००००	९३५०१११०४९७			
४	सरीखेत ५ बेडको अस्पताल निर्माण	स्वास्थ्य सेवाको पहुँच	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३४३५०११	२५०००००	९३५०१११०४९७			
५	थाभडर ५ सैया अस्पताल निर्माण	स्वास्थ्य सेवाको पहुँच	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३४३५०११	२५०००००	९३५०१११०४९७			
६	आमा बुवा घरदैलो स्वास्थ्य कार्यक्रम	स्वास्थ्य सेवाको पहुँच	२०७८-०७९	१०९९२०४	८०००००	२९९२०३१५३५९			
	जम्मा			२१०२२२६८	१५३०००००	५७२२२६७१६२४			

४.६ युवा तथा खेलकुद

तालिका नं. ४.६.१ युवा तथा खेलकुदका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय ब्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	एक वडा एक खेलकुद मैदान निर्माण गर्ने	खेलकुद विकास	२०७८-०७९	५५३७०३।३०	१००००००	-४४६२९६।७२६			
२	युवाहरुलाई सिपमूलक तालिम दिने	क्षमता विकास	२०७८-०७९	५५३७०३।३	१००००००	-४४६२९६।७२६			
३	स्थानीय श्रोत साधन पहिचान गरी युवा रोजगारको लागि कार्यक्रम छनौट गर्ने	रोजगारी सिर्जना	२०७८-०७९	५५३७०३।३	१००००००	-४४६२९६।७२६			
४	खेलकुदमा प्रोत्साहन गर्न पालिका स्तरीय, जिल्ला स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना	खेलकुद विकास	२०७८-०७९	११०७४०७	२००००००	-८९२५९३।४५३			
५	विद्यालय लक्षित खेलकुद कार्यक्रमको प्रोत्साहन	खेलकुद विकास	२०७८-०७९	५५३७०३।३	१००००००	-४४६२९६।७२६			
६	कभडहल निर्माण कार्यक्रम	खेलकुद विकास	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२७६८५१।६	५००००००	-२२३१४८।३६३			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
७	युवा क्लव गठन कार्यक्रम	युवा परिचालन	२०७८-०७९	११०७४०।७	२०००००	-८९,२५९।३४५३			
	जम्मा			३७०९,८१२	६७०००००	-२९९,०१८८।०७			

४.७ अन्वेषण तथा सिर्जनात्मकता

तालिका नं. ४.७.१ अन्वेषण तथा सिर्जनात्मकताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	भु-उपयोग निती अन्वेषण गरी लागु गर्ने	अन्वेषण तथा सिर्जनात्मकता प्रोत्साहन	२०७८-०७९-२०८०-०८१	१३८५९,८।२	३००००००	-२८६९४०१।८			
२	विभिन्न प्रतियोगिताहरु संचालन	अन्वेषण तथा सिर्जनात्मकता प्रोत्साहन	२०७८-०७९	६९,२९९।१	१५०००००	-१४३०७००।९			
३	स्थानीय जडिबुटीको अन्वेषण तथा अनुसन्धान गर्ने	जडिबुटीहरुको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन	२०७८-०७९-२०७९-०८०	११५,४९८.५	२५००००००	-२३८४५०१.५			
४	स्थानीय संस्कृतीको अनुसन्धान गर्ने	स्थानीय संस्कृती संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	११५,४९८.५	२५००००००	-२३८४५०१.५			
५	खानी सम्बन्धी खोज तथा अन्वेषण गर्ने	खानीको अन्वेषण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	११९,९९४.५	२५८०००००	-२४६०८०५.५।४			
	जम्मा			३७०९,८१२	८०३०००००	-७६५,९०१.८८।१			

४.८ खानेपानी तथा सरसफाई

तालिका नं. ४.८.१ खानेपानी तथा सरसफाईका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	रौ. स.क्षे
१	केरावारी वृहत खानेपानी योजना	खानेपानीको पहुँच	२०७८-०७९-२०८०-०८१	१५६२०२६	१०००००००	-९८४३७९७३।९			
२	चैनपुर बोटवारी वृहत खानेपानी योजना	खानेपानीको पहुँच	२०७८-०७९-२०८०-०८१	३९८३९६।६	२५५०००००	-२५९०९६८३।४			
३	खैराड अठारे खानेपानी योजना	खानेपानीको पहुँच	२०७८-०७९-२०८०-०८१	३९२४०५।२	२०००००००	-१९६८७५९४।८			
४	पलाँसे वृहत खानेपानी योजना	खानेपानीको पहुँच	२०७८-०७९-२०८०-०८१	४६८६०७।८	३०००००००	-२९५३९३९२।२			
५	टोडके वृहत खानेपानी योजना	खानेपानीको पहुँच	२०७८-०७९-२०८०-०८१	१५६२०२।६	१०००००००	-९८४३७९७।३९			
६	बंकिम, साचक, बुखुम वृहत खानेपानी योजना	खानेपानीको पहुँच	२०७८-०७९-२०८०-०८१	२३४३०३।९	१५००००००	-१४७६५६९६।९			
७	चैनपुर सरीखेत त्याण्डफिल साइटको निर्माण	फोहर व्यवस्थापन	२०७८-०७९-२०८०-०८१	२३४३०३।९	१५००००००	-१४७६५६९६।९			
८	दलित, चेपाड तथा विपन्न वर्गको लागि सरसफाई कार्यक्रम	सरसफाई अभियान	२०७८-०७९	३४३६४५।७	२२००००००	-२९६५६३५।३			
जम्मा				३७०९८१२	२३७५०००००	-२३३७९०९।८८			

४.९ लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिता

तालिका नं. ४.९.१ लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	रौ. स.क्षे
१	लैंगिक समावेशिताका लागि सचेतना कार्यक्रम	सचेत नागरीक	२०७८-०७९	१३९६९६६	३५०००००	-२९०३८३४।२२			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
२	बाल विवाह तथा बहु विवाह दुरुत्साइत गर्ने कार्यक्रम	बाल विवाह अन्त्य	२०७८-०७-२० ०८-०७-०८	३१९१२३६	८०००००	-४८०८७६।३९३			
३	घरेलु हिंसा घटाउने कार्यक्रम	समावेशी समाज निर्माण	२०७८-०७-२०	३५९०१४।९	९०००००	-५४०९८५।९४२			
४	हिंसा पिडीतको लागि सेफ हाउसको निर्माण	हिंसापिडित महिलाको उद्धार तथा पुनर्स्थापना	२०७८-०७-२० २०८०-०७-२०	३९८९०४।५	१००००००	-६०९०९५।४९९			
	जम्मा			२४७३२०८	६२०००००	-३७२६७९२।०४			

४.१० लक्षित वर्ग उत्थान-बालबालीका, जेष्ठनागरिक तथा अपाङ्गता

तालिका नं. ४.१०.१ लक्षित वर्ग उत्थान-बालबालीका, जेष्ठनागरिक तथा अपाङ्गताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	महिला हिंसा विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम	सचेत नागरीक	२०७८-०७-२० २०८०-०७-२०	९६७९८।७५	८०००००	-७०३२०१।२५४			
२	महिला लक्षित क्षमता तथा सिप विकास कार्यक्रम	महिला सशक्तिकरण	२०७८-०७-२०	१२०९९८।४	१००००००	-८७९००१।५६८			
३	महिला उद्यमशिलता सम्बन्धी कार्यक्रम	महिला सशक्तिकरण	२०७८-०७-२०	१२०९९८।४	१००००००	-८७९००१।५६८			
४	असहाय महिला, सहकारी गठन तथा सहायता कोष परियोजना	महिला सशक्तिकरण	२०७८-०७-२० २०७९-०७-२०	१८१४९७६	१५००००००	-१३१८५०२३।५			
५	आवाज विहीनको शैक्षिक कोष स्थापना तथा संचालन	सामाजिक समावेशिता	२०७८-०७-२० २०७९-०७-२०	१८१४९७६	१५००००००	-१३१८५०२३।५			
६	जेष्ठ नागरीक सम्मान तथा उपकार कोष	सामाजिक समावेशिता	२०७८-०७-२० २०७९-०७-२०	१४५१९८९	१२००००००	-१०५४८०९।८८			
७	बाल क्लब गठन तथा बालश्रम शोषण मुक्त अभियान	बालश्रम अन्त्य	२०७८-०७-२० २०७९-०७-२०	६६५४९९।४	५५००००००	-४८३४५०८।६२			
८	बालमैत्री गा.पा घोषणा तथा कार्यान्वयन	बालमैत्री	२०७८-०७-२०	९६७९८।७५	८०००००	-७०३२०१।२५४			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
		गा.पा	२०७९-०८०						
	जम्मा			६१८३०२०	५११०००००	-४४९१६९८०११			

४.११ भाषा, संस्कृति, कला साहित्य

तालिका नं. ४.११.१ भाषा, संस्कृति, कला साहित्यका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	चेपाड, तामाड संस्कृति संरक्षण तथा सम्बर्द्धन	धार्मिक सम्पदाको संरक्षण	२०७८-०७९	६५९५२२११	८०००००	-१४०४७७१८७८			
२	चेपाड, तामाड भाषा कला अन्वेषण तथा प्रोत्साहन	स्थानीय साँस्कृति संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	५७७०८११९	७०००००	-१२२९१८१४४			
३	विभिन्न ऐतिहासिक स्थल संरक्षण कार्यक्रम	ऐतिहासिक स्थल संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	४१२२०१३	५०००००	-८७७९८६७४			
४	बैदिक ज्ञानको अन्वेषण तथा संरक्षण	बैदिक ज्ञान संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	४१२२०१३	५०००००	-७७९८६७४			
५	लोपोन्मुख भाषा, धर्म, संस्कृतिको स्व पहिचान कार्यक्रम	स्थानीय साँस्कृति संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	४१२२०१३	५०००००	-७७९८६७४			
	जम्मा			२४७३२०८	३००००००	-५२६७९२१०४४			

परिच्छेद ५ : पूर्वाधार क्षेत्र

५.१ वर्तमान अवस्था

शहरीकरण र बस्ती व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाबाट विविध प्रयास हुँदै आएको छ । यसै क्रममा ६ वटा शहरोन्मुख/ बजारोन्मुख बस्ती क्षेत्रको पूर्वाधार विकास योजना तयार गरिएको छ । नक्सा पास गरी घर निर्माण गर्ने व्यवस्थाको पालना हुने क्रम बढ्दो छ । सुरक्षित आवासमा पहुँच पुगेको जनसंख्या ३४.११ प्रतिशत पुगेको छ । आधार वर्षमा ०.२२ प्रतिशत घर नक्शा पास गरी निर्माण गरिएको छ ॥ योजनाको आधार वर्षमा ९७ कि.मि. गाउँपालिका तथा वडा जोड्ने सडक निर्माण गरिएको छ । आधार वर्षमा ७० कि.मि. खण्डस्मिथ सडकको स्तरोन्नति गरिएको छ । गाउँपालिकामा हाल २२० कि.मि. कच्ची सडक रहेको छ । १२५.६७ कि.मि.सडकको निर्माण भएको छ । स्थायी सडकमा १५.०४ प्रतिशत जनसङ्ख्याको पहुँच पुगेको छ ॥ गाउँपालिकामा हाल ५१.९३ कि.मि. लम्बाइ भएको सिंचाई कुलोको व्यवस्था गरिएको छ । १३१.६७ हेक्टर जमीनमा सिंचाई विस्तार गरिएको छ । भौगोलिक परिस्थितिका कारण ४८.९६ प्रतिशत जमीनमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याउन कठिन छ । सिंचाइ नपुगेको तर सहजरूपमा सिंचाई पुऱ्याउने सकिने जमीन २४.४५ प्रतिशत रहेको छ । गाउँपालिकामा बायो ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार जम्मा ०.४६ प्रतिशत रहेको छ । पचास प्रतिशत परिवारले अर्भै पनि परम्परागत उर्जाका साधन दाउरा र मट्टीतेलको प्रयोग गर्ने गर्दछन् । टेलिभिजन प्रयोग गर्ने परिवार जम्मा ९.१३ प्रतिशत छन् । कुल जनसंख्याको ४.२७ प्रतिशत परिवारले इन्टरनेट प्रयोग गर्दै आएका छन् । गाउँपालिका भरिमा २६.७ प्रतिशत परिवारको शौचालय छैन (पार्श्वचित्र २०७६) र ११.२ प्रतिशतले शौचालय भएपनि नियमित प्रयोग गर्दैनन् ।

५.२ अवसर र चुनौतीहरू

व्यवस्थित बस्ती विकास गरी विपद न्यूनीकरण गर्नु, सरसफाइ, खानेपानी लगायतका आधारभूत सुविधाको सहज एवम् निरन्तर पहुँच विस्तार गर्नु, यस क्षेत्रका चुनौतीहरू हुन् । सबै वडामा सडकको स्तरोन्नति गरेमा स्थानीय कृषि उपजले बजार पाउनेछन् । आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुग्नेछ । यसका लागि आवश्यक बजेट र जनशक्तिको जोहो गर्नु चुनौतीपूर्ण देखिन्छ । विद्युत प्रसारण लाइनको व्यवस्था, आर्थिक स्थितिमा सुधार, उद्योग कलकारखानाको विस्तार एवम् वातावरणीय चेतनाको प्रसार मार्फत उर्जा उपयोगको वर्तमान अवस्थामा सुधार ल्याउन सकिने अवस्था विद्यमान छ । त्यस्तैगरी वैकल्पिक उर्जा प्रयोगका लागि अनुदानको उपलब्धता हुन सकेमा वातावरण मैत्री गाउँ बनाउन सकिन्छ । तर अशिक्षा, लगानीको अभाव, छरिएको बस्ती, भौगोलिक अवस्थिति, सर्वसुलभ मूल्यमा ऊर्जा उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रका प्रमुख चुनौती रहेका छन् ।

बढ्दो साक्षरता दर, स्थानीयवासीको चेतनामा हुँदै गएको वृद्धि, वातावरण प्रति सचेत समुदायको निर्माण हुने क्रम बढ्दै जानु, पूर्वाधार निर्माणमा लगानी बढ्दै जानु यस क्षेत्रका प्रमुख अवसरहरू हुन् ॥ सडक स्तरोन्नति मार्फत आर्थिक क्रियाकलापलाई गति दिने आधार सिर्जना गर्न सकेमा पालिकाको राजश्वमा समेत वृद्धि हुन सम्भावना देखिन्छ ।

५.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान

स्थलगत कार्यका क्रममा स्थानीय समुदाय सँग योजनाबारे वृहत छलफल भएका थिए र योजना छनौटका सबै चरणहरूमा संबन्धित सरोकार वालाहरूको राय सुभाब मागिएको छ । योजना अवधी योजनाको लागत, लाभान्वित घरधुरी समेतलाई प्रथमिकतामा राखेर तयार गरिएका योजनहरूकालागि आवश्यक पर्ने बजेट अनुमान गरिएको र बजेट अनुमान गर्दा विगतको बजेट प्रवृत्तिका आधारमा हुने अनुमानित रकम र अहिलेको सामान्य लागत अनुमान गरी दुवै अङ्क राखिएका छन् ।

५.४ आवास तथा बस्ती विकास

तालिका नं. ५.४.१ आवास तथा बस्ती विकासका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	चैनपुर सरीखेत पलासे शहरी बस्ती विकास	शहरीकरण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	३१७२८०५	१७००००००	-१३८२७९९४६			
२	एकिकृत चेपाङ बस्ती कार्यक्रम	व्यवस्थित बस्ती विकास	२०७८-०७९-२०८०-०८१	१८६६३५६	१०००००००	-८१३३६४३१८७			
३	जोखिमयुक्त बस्ती पहिचान गरी स्थानान्तरण कार्यक्रम	व्यवस्थित बस्ती विकास	२०७८-०७९-२०८०-०८१	५५९९०६८	३०००००००	-२४४००९३१६			
जम्मा				१०६३८२३०	५७००००००	-४६३६९७७०			

५.५ सडक तथा यातायात

तालिका नं. ५.५.१ सडक तथा यातायातका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	मनहरी चैनपुर सडक स्तरोन्नती	सडक स्तरोन्नती	२०७८-०७९-२०८०-०८१	९७२३६२६	१००००००००	-९०२७६३७४३			
२	चैनपुर परेवाभीर साइचो खैराङ मलेखु सडक स्तरोन्नती	सडक स्तरोन्नती	२०७८-०७९-२०८०-०८१	१२१५४५३२	१२५००००००	-११२८४५४६८			
३	चैनपुर, देवीटार, माकल, दमार, सिलीङ्गे, गर्लीङ सडक	सडक स्तरोन्नती	२०७८-०७९-२०८०-०८१	९७२३६२६	१०००००००	-९०२७६३७४३			
४	चैनपुर वागमारा सुनारी सौरा सानो भावर नेवारपानी सडक स्तरोन्नती	सडक स्तरोन्नती	२०७८-०७९-२०८०-०८१	४८६९८१३	५००००००	-४५९३८१८७९			
५	नेवारपानी, कोलगैरी, दुङ्ग कुपीन्टार सडक स्तरोन्नती	सडक	२०७८-०७९-	४८६९८१३	५००००००	-४५९३८१८७९			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
		स्तरान्नी	२०८०-०८१						
६	खरकन्डेटार सिलीडे चरीमारा खैराड डाडाँवास सडक स्तरान्नी	सडक स्तरान्नी	२०७८-०७९-२०८०-०८१	४८६१८१३	५००००००	-४५१३८१८।७१			
७	बुकुम बाँकिम टोडके गैजुराड मलेखु (ताली) सडक	सडक स्तरान्नी	२०७८-०७९-२०८०-०८१	१७५०२५२६	१८००००००	-१६२४९७४७४			
८	जिर्खे लालपार्क पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	११६६८३५	१२००००००	-१०८३३१६४।९			
९	बोटवारी पलाँसे पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	९७२३६२।६	१०००००००	-९०२७६३७।४३			
१०	सुनारीसौरा कुडुले पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	१२६४०७१	१३००००००	-१७३५९२८।७			
११	परेवा कोट धुसाराङ्ग पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	११६६८३५	१२००००००	-१०८३३१६४।९			
१२	इन्चाराङ्ग देवीटार पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	५३४७९९।४	५५०००००	-४९६५२००।५८			
१३	खरकन्डेटार सिलीडे पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	४४७२८६।८	४६०००००	-१५२७१३।२२			
१४	घोरकोटे ठुली खोला पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	५५४२४६।७	५७०००००	-५१४५७५३।३३			
१५	दुङ्गु कोलगैरी खोला पक्की पुल निर्माण	पुल निर्माण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	४३७५६३।२	४५०००००	-४०६२४३६।८४			
	जम्मा			४८३५५५९।१	४९७३०००००	-४४८९४४४०।९			

५.६ सिंचाई

तालिका नं. ५.६.१ सिंचाईका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय / सहकारी	गै. स. क्षे
१	चुर्लीड खोला मैनटार भिल्कीनी सिंचाई योजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	८७५२१४।३	१२००००००	-१११२४७८५।७			
२	पलाँसे सरीखेत लिफ्ट सिंचाई योजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	१८२३३६३	२५००००००	-२३१७६६३६।८			
३	कोखारी लिफ्ट सिंचाई योजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	२१८८०३६	३०००००००	-२७८११९६४।२			
४	एमरुक सिलाघुनी लिफ्ट सिंचाई योजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	१२३९८८७	१७००००००	-१५७६०११३।१			
५	कृषिमा सिंचाई रणनीति योजना तर्जुमा कार्यक्रम	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	१८२३३६३	२५००००००	-३१७६६३६।८			
६	देवीटार सिंचाइ आयोजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	१६७७४९४	२३००००००	-२१३२२५०५।९			
७	विरालीटार सिंचाइ आयोजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	१४५८६९१	२०००००००	-१८५४१३०९।५			
८	गोठारी भाड्डीवेशी सिंचाइ आयोजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	७२९३४५।३	१०००००००	-९२७०६५४।७४			
९	सुनारीसौरा कुडुले सिंचाइ आयोजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	१७८६८९६	२४५०००००	-२२७१३१०४।१			
१०	चैनपुर बोटवारी लिफ्ट सिंचाइ आयोजना	सिंचाई व्यवस्थापन	२०७८०७९-२०८००८१	९०४३८८।१	१२४०००००	-१४९५६११।९			
	जम्म			१४५०६६७७	१९८९०००००	-१८४३९३३२३			

५.७ विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा

तालिका नं. ५.७.१ विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय ब्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	खैराङ खोला साना जलविद्युत सर्वेक्षण तथा उत्पादन	जलविद्युत आयोजनाहरूको अध्ययन	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२४७४३८३	१७०००००००	-१६७५२५६१७			
२	चेपाङलाई विजुली उर्जामा पहुँच कार्यक्रम	विद्युतको पहुँच	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३६३८७९.१९	२५००००००	-२४६३६१२०.१९			
३	महाभारत सौर्य उर्जा जडान तथा वितरण परियोजना	सौर्य उर्जा जडान	२०७८-०७९-२०८०-०८१	२६१९९३५	१८०००००००	-१७७३८००६५			
४	हात्तीखोला सौर्य तथा वायु उर्जा उत्पादन	नविकरणीय उर्जा प्रोत्साहन	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३६३८७९.१९	२५००००००	-२४६३६१२०.१९			
५	शंकर खोला विद्युत उत्पादन तथा वितरण कार्यक्रम	विद्युतको पहुँच	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३६३८७९.१९	२५००००००	-२४६३६१२०.१९			
६	गोराङ्दी खोला विद्युत उत्पादन तथा वितरण कार्यक्रम	विद्युतको पहुँच	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३३४७६९.१५	२३००००००	-२२६६५२३०.१५			
७	सडक बत्ती जडान कार्यक्रम	विद्युतको पहुँच	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२१८३२७९	१५०००००००	-१४७८१६७२१			
	जम्मा			८७०४००६	५९८००००००	-५८९२९५९९४			

५.८ सञ्चार तथा सूचना प्रणाली

तालिका नं. ५.८.१ सञ्चार तथा सूचना प्रणालीका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	डिजीटल वस्तुगत विवरण तयारी कार्यक्रम	सूचना प्रविधि विकास	२०७८□०७९-२०७९□०८०	४६६५८९	५५००००००	-५४५३३४११			
२	स्मार्ट गाउपालीका निर्माण	स्मार्ट गा.पा	२०७८□०७९-२०७९□०८०	४२४१७१।८	५०००००००	-४९५७५८२८।२			
३	गा.पा गतिविधि टेलिभिजन तथा रेडियो प्रोत्साहन कार्यक्रम	सञ्चार प्रणाली विकास	२०७८□०७९	२५४५०।३१	३००००००	-२९७४५४९।६९			
४	जनतासँग जनप्रतिनिधी रेडियो कार्यक्रम	सूचना प्रविधि विकास	२०७८□०७९	१६९६६।८७	२००००००	-१९८३०३३।१३			
५	डिजीटल नागरीक वडापत्र निर्माण	डिजिटलाईजेशन	२०७८□०७९-२०७९□०८०	८४८३।४३७	१००००००	-९१५१६।५६३			
६	सूचना प्रविधि केन्द्रको स्थापना	सूचना प्रविधि विकास	२०७८□०७९-२०७९□०८०	१६९६६।८७	२००००००	-९८३०३३।१३			
७	सूचना प्रविधि पूर्वाधार विकासमा सहकार्य	सूचना प्रविधि विकास	२०७८□०७९-२०७९□०८०	८४८३।४३७	१००००००	-९९१५१६।५६३			
	जम्मा			९६७१११।८	११४००००००	-११३०३२८८८			

५.९ ढल निकास, फोहरमैला प्रशोधन पूर्वाधार

तालिका नं. ५.९.१ ढल निकास, फोहरमैला प्रशोधन पूर्वाधारका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	सरसफाइ अभियान अन्तर्गत फोहरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन	फोहर व्यवस्थापन	२०७८□०७९-२०८०□०८१	७७३६८९.५	८०००००	६९३६८९.४।५२१			
	जम्मा			७७३६८९.५	८०००००	६९३६८९.४।५२१			

५.१० सार्वजनिक निर्माण

तालिका नं. ५.१०.१ सार्वजनिक निर्माणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय / सहकारी	गै. स. क्षे
१	विपद व्यवस्थापन भवन निर्माण	पार्क निर्माण	२०७८०७९-२०८००८१	२७९२४३१	१०००००००	-९७२०७५६९।३			
२	एक टोल एक सामुदायिक भवन निर्माण	सार्वजनिक निर्माण	२०७८०७९-२०८००८१	४१८८६४।६	१५००००००	-१४५८११३५।४			
३	आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र निर्माण	सार्वजनिक निर्माण	२०७८०७९-२०८००८१	६९८१०७।७	२५००००००	-२४३०१८९२।३			
४	खोप केन्द्र निर्माण	स्वास्थ्यमा पहुँच	२०७८०७९-२०८००८१	४१८८६४।६	१५००००००	-१४५८११३५।४			
५	सामुदायिक पुस्तकालय निर्माण	पुस्तकालय निर्माण	२०७८०७९-२०८००८१	४१८८६४।६	१५००००००	-१४५८११३५।४			
६	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	स्वस्थ जीवन	२०७८०७९-२०८००८१	२७९२४३।१	१०००००००	-९७२०७५६।९३			
७	एक वडा एक बसपार्क तथा यात्रु प्रतिकालय निर्माण	सार्वजनिक निर्माण	२०७८०७९-२०८००८१	२२३३९।४५	८०००००	-७७७६६०।५५			
८	इजलाश भवन निर्माण	सार्वजनिक निर्माण	२०७८०७९-२०८००८१	६९८१०७।७	२५००००००	-२४३०१८९२।३			
९	लालीगुराँस पार्क निर्माण (बुर्जाडाँडा घ्याङ्गसिं टार)	सार्वजनिक निर्माण	२०७८०७९-२०८००८१	५५८४८।६९	२०००००००	-१९४४१५९।३९			
	जम्मा			५८०२६७९	२०७८०००००	-२०१९९७३२९			

परिच्छेद ६: वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

६.१ वर्तमान अवस्था

पर्यावरणीय प्रणाली सन्तुलन, वायुमण्डलको स्वच्छता तथा जीवजन्तुको बासस्थान कायम राख्न वन क्षेत्रको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । स्थानीयता सुहाउदो वन व्यवस्थापन प्रणाली लागु नभई प्राकृतिक अवस्थामा रहेको वन, जैविक विविधता तथा जलाधार क्षेत्रको दिगो व्यवस्थापन सम्भव पनि छैन । दिगो वन व्यवस्थापन र उपयोगमा २०२६ घरधुरीको पहुँच पुगेको छ । कुल वन क्षेत्र मध्ये १३६९.६१ हेक्टर वनक्षेत्रफल समुदायबाट व्यवस्थापन गरिएको छ । पहाडी भू-धरातल भएको अधिकांश क्षेत्रमा वर्षातको समयमा निरन्तर भूक्षय हुने र पहिरो गई सडक अवरुद्ध हुने साथै धनजनको क्षति भइरहेकाले भू संरक्षणका हिसावले अति संवेदनशील क्षेत्रहरूमा वृक्षारोपण, बाँध निर्माण, तारजाली, तटबन्ध तथा परम्परागत पहिरो नियन्त्रण र भू संरक्षणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नु उपयुक्त हुन्छ । विकास सम्बन्धी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दा वातावरणीय मैत्री प्रविधि अपनाउने र जलवायु परिवर्तन विरुद्ध अभियान सञ्चालन गरी कम भन्दा कम कार्बन उत्सर्जन गर्ने र बढी कार्बन उपभोग हुने कार्यक्रम बन्नु आवश्यक छ । गाउँपालिकामा बाढी पहिरोको प्रकोपबाट बच्नका लागि विभिन्न प्रयासहरू गरिएको छ । नदीमा २.५७ कि.मि. तटबन्ध बनाइएको छ । ९ वटा स्थानमा पहिरो रोकथामका लागि प्रयास गरिएको छ । बाढीबाट जोखिममा भएका ७ वटा बस्तीको संरक्षण गर्ने कार्य गरिएको छ ।

६.२ अवसर तथा चुनौतीहरू

पूर्वाधारको विकास हुनु, सामाजिक गतिविधिमा सबै वर्ग र समुदायको सहभागिता बढ्दै जानु, विगतका विपद्बाट प्राप्त अनुभवको सदुपयोगको सम्भावना हुनु यस क्षेत्रका अवसरहरू हुन् । बाढी पहिरो सम्भावित क्षेत्रको पहिचान गरी आवश्यक कार्य योजना बनाई व्यवस्थित एवम् सुरक्षित बस्ती बसाउनु, नदी तथा खोलाको कुशल व्यवस्थापन मार्फत सिंचाई सुविधा बढाउनु एवम् बाढी हुन सक्ने जनधनको क्षति रोकथाम गर्नु यस क्षेत्रका अवसर हुन् ।

विपद् पूर्वानुमानका लागि आधुनिक प्रविधिको व्यवस्था गर्नु, व्यवस्थित वस्ती विकास गर्नु, चेतनाको स्तर फैलाउनु, विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्नु यस क्षेत्रका चुनौतीहरू हुन् । रासायनिक मलको प्रयोगमा कमी ल्याउनु, प्रदूषणरहित सवारीसाधनको व्यवस्था मिलाउनु, जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक असर न्यूनीकरणका लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नु यस क्षेत्रका चुनौतीहरू हुन् ।

६.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान

प्रस्तावित बजेट अनुमान गर्दा विगतको बजेट प्रवृत्ति, प्राथमिकता र आवश्यकतालाई आधार मानिएको छ । विगतको प्रवृत्तिका आधारमा प्रक्षेपित बजेट राखिएको छ भने अहिलेको सामान्य लागत अनुमान का आधारमा प्रस्तावित बजेट राखिएका छन् । योजना संगै प्रक्षेपित र प्रस्तावित योजना लागत अनुमान गरिएको छ । प्रक्षेपित र प्रस्तावित बीचको रकम व्यवस्थागर्न पालिकाले अतिरिक्त स्रोत परिचालन गर्न सक्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

६.४ वन विकास तथा व्यवस्थापन

तालिका नं. ६.४.१ वन विकास तथा व्यवस्थापनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	सडक क्षतिपुर्ती वृक्षारोपण कार्यक्रम	वृक्षारोपण	२०७८-०७९	५८०३६४।३	२००००००	-१४१९६३५।७			
२	सामुदायिक वन व्यवस्थापन समिति क्षमता विकास कार्यक्रम	क्षमता विकास	२०७८-०७९	४३५२७३।२	१५०००००	-१०६४७२६।७७			
३	स्थानीय हावापानी सुहाउँदो उच्च मूल्य वनस्पतीका विरुवा उत्पादन कार्यक्रम	वन विकास	२०७८-०७९	५८०३६४।३	२००००००	-१४१९६३५।७			
४	वन डढेलो तथा वन फडानी रोकथाम कार्यक्रम	वन व्यवस्थापन	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२९०१८२।२	१००००००	-९८१७।८५			
५	वन विकासका लागि पालिका र सा व व्य स सँग सहकार्य	वन विकास	२०७८-०७९-२०७९-०८०	११६०७२।९	४००००००	-२८३९२७।१४			
६	एक नागरीक एक वृक्षको अवधारणामा आधारित हरित गाउँपालिका घोषणा कार्यक्रम	वन विकास	२०७८-०७९-२०७९-०८०	१४५०९१।१	५००००००	-३५४९०८।९२५			
	जम्मा			२१४७३४८	७४०००००	-५२५२६५२।०९			

६.५ जलाधार तथा जैविक विविधता संरक्षण

तालिका नं. ६.५.१ जलाधार तथा जैविक विविधता संरक्षणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	जैविक विविधतामा आधारित खोरीया सुधार आय आर्जन कार्यक्रम	जैविक विविधता संरक्षण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	४६०१४६	८००००००	-३३९८५४।०१९			
२	एक वडा एक वनस्पती नर्सरी व्यवस्थापन कार्यक्रम	जैविक विविधता संरक्षण	२०७८-०७९	२८७५९१।२	५००००००	-२१२४०८।७६२			
३	पाटी, पौवा, पोखरी संरक्षण कार्यक्रम	जलस्रोत संरक्षण	२०७८-०७९	२८७५९१।२	५००००००	-२१२४०८।७६२			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
४	गुफा, भरना अन्वेषण तथा संरक्षण र विकास	जलस्रोत संरक्षण	२०७८-०७९	२८७५९१२	५०००००	-२१२४०८।७६२			
५	ताल, पोखरी सरसफाई तथा संरक्षण	जलस्रोत संरक्षण	२०७८-०७९	२८७५९१२	५०००००	-२१२४०८।७६२			
	जम्मा			१६१०५११	२८०००००	-११८९४८९।०७			

६.६ वातावरण संरक्षण तथा प्रदूषण नियन्त्रण

तालिका नं. ६.६.१ वातावरण संरक्षण तथा प्रदूषण नियन्त्रणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	सिमसार, पोखरी, खोलाको संरक्षण	जलस्रोत संरक्षण	२०७८-०७९	४१२९५१५	५०००००	-८७०४८।४७८८			
२	वन समुह मार्फत वनविकास कार्यक्रम अनिवार्य गर्ने	वातावरण संरक्षण	२०७८-०७९	३३०३६१२	४०००००	-६९६३८।७८३			
३	डहेलो, धुवाधुलो, भुक्षय नियन्त्रण	वातावरण संरक्षण	२०७८-०७९-२०८०-०८१	३३०३६१२	४०००००	-९६३८।७८३			
	जम्मा			१०७३६७४	१३०००००	-२२६३२६।०४५			

६.४ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा न्यूनीकरण

तालिका नं. ६.४.१ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा न्यूनीकरणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	खाली स्थानमा वृक्षारोपण कार्यक्रम	वृक्षारोपण	२०७८-०७९	३५७८९१३	५०००००	-१४२१०८।६८२			
२	जलवायु परिवर्तनका कारण हुने क्षती न्यूनीकरण गर्ने खालका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	जलवायु उत्थानशील गाउँपालिका	२०७८-०७९	३५७८९१३	५०००००	-१४२१०८।६८२			
३	भूक्षय रोकथामका लागि सहयोगी विरुवाको पहिचान गरी उपयुक्त स्थानमा वृक्षारोपण कार्यक्रम अनिवार्य सञ्चालन	वृक्षारोपण	२०७८-०७९-	३५७८९१३	५०००००	-१४२१०८।६८२			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
	गर्ने		२०८०-०८१						
	जम्मा			१०७३६७४	१५०००००	-४२६३२६१०४५			

६.५ पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रण

तालिका नं. ६.५.१ पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रणका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	चैनपुर बोटबारी वस्ती संरक्षण कार्यक्रम	पहिरो रोकथाम	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२४१८१८१५	५००००००	-४७५८१८११५४			
२	पलाँसे सरीखेत वस्ती वचाउ कार्यक्रम	पहिरो रोकथाम	२०७८-०७९-२०७९-०८०	४८३६३६१९	१०००००००	-९५१६३६३१०८			
३	मुकुनी काफ्लेजी चेपाङ आवादी संरक्षण परियोजना	वस्ती संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	५८०३६४१३	१२००००००	-११४१९६३५१७			
४	पाडथली वस्ती वचाउ कार्यक्रम	वस्ती संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	६२८७२८	१३००००००	-१२३७१२७२			
५	भिरालो जमीन संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पहिरो रोकथाम	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२४१८१८१५	५००००००	-४७५८१८११५४			
६	सिलीङ्गे, कराँसे वस्ती संरक्षण	वस्ती संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२४१८१८१५	५००००००	-४७५८१८११५४			
७	कुडले, मछेडी वस्ती संरक्षण	वस्ती संरक्षण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२६६०००१३	५५०००००	-५२३३९९९१७			
	जम्मा			२६८४१८५	५५५०००००	-५२८१५८१५१९			

६.६ विपद सचेतना, उद्धार तथा पुनःस्थापना

तालिका नं. ६.६.१ विपद सचेतना, उद्धार तथा पुनःस्थापनाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	विपद सचेतना कार्यक्रम गर्ने	विपद सचेतना	२०७८□०७९	२३४६८२।८	१०००००००	-९७६५३१७।१७			
२	विपद व्यवस्थापनका लागि आवश्यक जनशक्ति तयार गर्ने	विपद सचेतना	२०७८□०७९	२८१६१९।४	१२००००००	-११७१८३८०।६			
३	सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी विकास गर्ने	पुनर्स्थापना	२०७८□०७९	१०५६०७।३	४५००००००	-४३९४३९२।७३			
४	उद्धारका लागि हेलीप्याड निर्माण गर्ने	उद्धार	२०७८□०७९- २०७९□०८०	१२९०७५.६	५५००००००	-५३७०९२४४।४			
५	राहत, उद्धार तथा पुनर्स्थापनामा सहयोग गर्ने	पुनर्स्थापना	२०७८□०७९- २०७९□०८०	२३४६८२।८	१०००००००	-९७६५३१७।१७			
	जम्मा			२१४७३४८	९१५०००००	-८९३५२६५२।१			

परिच्छेद : ७ लोकतन्त्र, सुशासन तथा शान्ति सुरक्षा

७.१ वर्तमान अवस्था

संघीयता लागू भएपछि स्थानीय तहका योजना कार्यान्वयन प्रकृत्यामा समुदायको सहभागिता बढेको छ । इलाइट वर्गको बोलबाला चालु पनि योजना छनौट, लागत अनुमान तथा योजना लागत व्यहोर्ने कार्यमा समुदाय बढी जिम्मेवार बन्दै गएको छ । टोल विकास संस्थाको उपस्थिति बढेको छ र समुदायको विकासमा जनचासो तथा जिम्मेवारी बोध बढ्दै गएको छ । ९ वटा कृषक समूह, ३१ वटा महिला कृषक समूह, एउटा दलित समूह, एउटा सिंचाई समूह, १० वटा बचत समूह र ९ वटा पशुपालक समूहको प्रवर्धन गरिएको छ ॥ महिला, दलित, आर्थिक र सामाजिक दृष्टीले कमजोर वर्गको बैचारिक प्रतिनिधित्व भने अझ बढाउनु पर्ने अवस्था छ । गाउँपालिका प्रहरी, न्यायिक समिति, तथा अख्तियारी निकायको समयानुकूल प्रवर्द्धन गरी अनुशासित गाउँपालिकावासीको निर्माण गर्न सकेमा गाउँपालिकामा दिगो शान्ति सुरक्षा कायम गर्न सहज हुन्छ । गाउँपालिका भरिमा दुइवटा मात्र सुरक्षा चौकी छन् । भवन अभावमा महिला सुरक्षाकर्मी व्यवस्थानमा कठिनाई छ । विपदको (बाढी पहिरो, आगलागी, रोग वा महामारी, भूकम्प) समयमा पीडितहरूको उद्धार, राहत वितरण र व्यवस्थापनमा समस्या छन् ।

७.२ अवसर र चुनौतीहरू

गाउँपालिकाको विकासलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि जनसहभागितामा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन आवश्यक मानिदै आइएको छ । गाउँपालिकाका विभिन्न क्षेत्रगत समूहमा जनसहभागिता बढिरहेको परिस्थितिमा गाउँपालिकाको योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनमा स्थानीय सहभागिता बढाउन सकिने पर्याप्त सम्भावना देखिन्छ । संवैधानिक तथा कानूनीरूपमा नियमनकारी निकायको परिचालन गर्ने व्यवस्था हुनु, गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम मार्फत नियमनकारी संरचनाहरूको प्रवर्द्धनको प्रयास गरिनु, न्यायिक अधिकारका बारेमा जनचेतना बढ्नु यस क्षेत्रका अवसरहरू हुन् ।

गाउँपालिकाको योजना प्राथमिकीकरण गर्नु, योजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेटको व्यवस्था गर्नु, सबै जाति, वर्ग र क्षेत्रलाई योजनामा समावेश गर्नु चुनौतीपूर्ण देखिन्छ । नियमनकारी संरचनाहरूका लागि पर्याप्त भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्नु, न्यायिक समितिका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्नु, गाउँपालिकामा आवश्यक कानूनको तर्जुमा गर्नु तथा जनगुनासोको समयमै सम्बोधन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु चुनौतीपूर्ण देखिन्छ ।

७.३ क्षेत्रगत योजना, योजना अवधी र बजेट अनुमान

आवधिक योजनाले पहिचान गरेका आर्थिक क्षेत्र अन्तर्गतका परियोजनाहरूले नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले तोकेका प्राथमिकताहरूलाई प्राथमिकता क्रममा राखेर परियोजना छनौट भएका छन् । छनौट भएका परियोजनाहरू पालिका तथा वडा स्तरमा भएका समूह छलफल, सरोकार वालाहरूका सुझाव र विज्ञहरूका अनुभवका आधारमा तयार पारिएका हुन् । परियोजना लागत अनुमान गर्दा पालिकाको विगतको वित्तीय प्रवृत्तिको आधारमा अनुमान गरिएको प्रक्षेपित रकम (परियोजनाका लागि विगत तथ्याङ्कका आधारमा प्रक्षेपण गरिएको प्रक्षेपित स्रोत) र अहिलेको मूल्य र लागतका

आधारमा पहिचान गरिएको अनुमानित लागत (हालको वस्तुस्थितिका आधारमा प्रस्ताव गरिएको रकम) राखिएको छ ।

७.४ सार्वजनिक तथा सामुदायिक नेतृत्व विकास

तालिका नं. ७.४.१ सार्वजनिक तथा सामुदायिक नेतृत्व विकासका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	रौ. स.क्षे
१	हाम्रो सवाल हाम्रो नेतृत्व कार्यक्रम संचालन गर्ने	क्षमता विकास	२०७८-०७९	७०३२५६।४	५०००००	२०३२५६।४४०७			
२	कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास तालिम	क्षमता विकास	२०७८-०७९	७०३२५६।४	५०००००	२०३२५६।४४०७			
३	लोपोन्मुख जातजातीबाट स्वपहिचान सहितको नेतृत्व विकास कार्यक्रम	क्षमता विकास	२०७८-०७९	७०३२५६।४	५०००००	२०३२५६।४४०७			
	जम्मा			२१०९७६९	१५०००००	६०९७६९।३२२			

७.५ नीति तथा कानून तर्जुमा

तालिका नं. ७.५.१ नीति तथा कानून तर्जुमाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	रौ. स.क्षे
१	भवन तथा नक्शा पास मापदण्ड तर्जुमा	नीति निर्माण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	४२१९५३।९	१०००००००	-९५७८०४६।१४			
२	आइ. टी. गुरुयोजना तर्जुमा	नीति निर्माण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	५०६३४४।६	१२००००००	-११४९३६५५।४			
३	शैक्षिक गुरु योजना तर्जुमा	नीति निर्माण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	३३७५६।३१	८०००००	-७६६२४३।६९१			
४	विद्युत तथा उर्जा गुरु योजना तर्जुमा	नीति निर्माण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२१०९७।६९	५०००००	-४७८९०२।३०७			
५	भूउपयोग गुरु योजना	नीति निर्माण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२९५३६।७७	७०००००	-६७०४६३।२२९			
६	प्राकृतिक स्रोत नक्शाकन तथा स्रोत पहिचान गुरु योजना तर्जुमा	नीति निर्माण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२१०९७।६९	५०००००	-४७८९०२।३०७			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/ सहकारी	गै. स. क्षे
७	विपत व्यवस्थापन गुरु योजना	नीति निर्माण	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२१०९७६९	५०००००	-४७८९०२३०७			
	जम्मा			१०५४८८४६६	२५००००००	-२३९४५११५३			

७.६ योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा जनसहभागिता

तालिका नं. ७.५.१ योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा जनसहभागिताका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/ सहकारी	गै. स. क्षे
१	अपनत्वका लागि योजना निर्माणमा १०% जनसहभागिता	जन सहभागिता	२०७८-०७९	७१९२३९।५	५०००००	२१९२३९।५४१६			
२	वडा टोल वस्तीबाट मेरो योजना मेरो छनौट भन्ने नाराका साथ जनसहभागिता कार्यक्रम	क्रियाशिल जनसहभागिता	२०७८-०७९	५७५३९१।६	४०००००	१७५३९१।६३३३			
३	उपभोक्ता समिति गठन	जन सहभागिता	२०७८-०७९	२८७६९५।८	२०००००	८७६९५।८१६६३			
	जम्मा			१५८२३२६।९९	११०००००	४८२३२६।९९१५			

७.७ नियमनकारी संरचनाहरुको प्रवर्धन

तालिका नं. ७.७.१ नियमनकारी संरचनाहरुको प्रवर्धनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/ सहकारी	गै. स. क्षे
१	न्यायीक समिति तथा मेलमिलापकर्ताका लागि क्षमता अविबद्धी कार्यक्रम	क्षमता विकास	२०७८-०७९-२०८०-०८१	५२७४४२।३	५०००००	२७४४२।३३०४९			
२	लेखा परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परिक्षण,	पारदर्शिता	२०७८-०७९-	५२७४४२।३	५०००००	२७४४२।३३०४९			

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
	पारदर्शिताको कार्यान्वयन	कार्यान्वयन	२०८०-०८१						
	जम्मा			१०५४८८५	१००००००	५४८८४६६०९८			

७.८ सामाजिक मेलमिलाप र शान्ति सुरक्षा

तालिका नं. ७.८.१ सामाजिक मेलमिलाप र शान्ति सुरक्षाका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	शान्ति र सुरक्षा हाम्रो प्राथमिकता भन्ने नाराका साथ कार्यक्रम	शान्ति सुरक्षा कायम	२०७८-०७९	२०२८६२१४	५०००००	-२९७९३७१५६५			
२	शान्ति र सुरक्षाको लागि कोष स्थापना	शान्ति सुरक्षा कायम	२०७८-०७९-२०७९-०८०	४०५७२४१९	१००००००	-५९४२७५११३			
३	प्रहरी चौकि विस्तार योजना	शान्ति सुरक्षा कायम	२०७८-०७९-२०७९-०८०	२०२८६२४	५००००००	-२९७९३७५६५			
	जम्मा			२६३७२१२	६५०००००	-३८६२७८८१३५			

७.९ पारदर्शिता र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

तालिका नं. ७.९.१ पारदर्शिता र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधि (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नीजि क्षेत्र	समुदाय/सहकारी	गैह सरकारी क्षेत्र
१	सत्रै खालका सार्वजनिक सेवा प्रवाह हुने सरकारी तथा गैह सरकारी संस्थाहरु लाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाउदै आन्तरिक नियन्त्रणको क्षेत्रलाई मजबुद बनाउदै लगिने छ ।	अनुगमन कार्य	२०७८।०७९-२०७९।०८०	२१०९७६९	१५०००००	६०९७६९।३२२			
	जम्मा			२१०९७६९	१५०००००	६०९७६९।३२२			

द : योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

तालिका नं. द.१ योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि प्रक्षेपित वित्तीय स्थिती

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य उद्देश्य	योजना अवधी (देखि सम्म)	वित्तीय व्यवस्था		बजेट (स्थिति) (±)	अपुग बजेटको संभावित स्रोत		
				प्रक्षेपित	प्रस्तावित		नी.क्षे	समुदाय/सहकारी	गै. स.क्षे
१	अनुगमन समितिको क्षमता विकासका लागि स्रोत साधनको व्यवस्थापन	योजना अनुगमन	२०७८-०७९- २०७९-०८०	२६८४९८५	५००००००	-२३१५८९५१११			
	जम्मा			२६८४९८५	५००००००	-२३१५८९५१११			

समाप्त